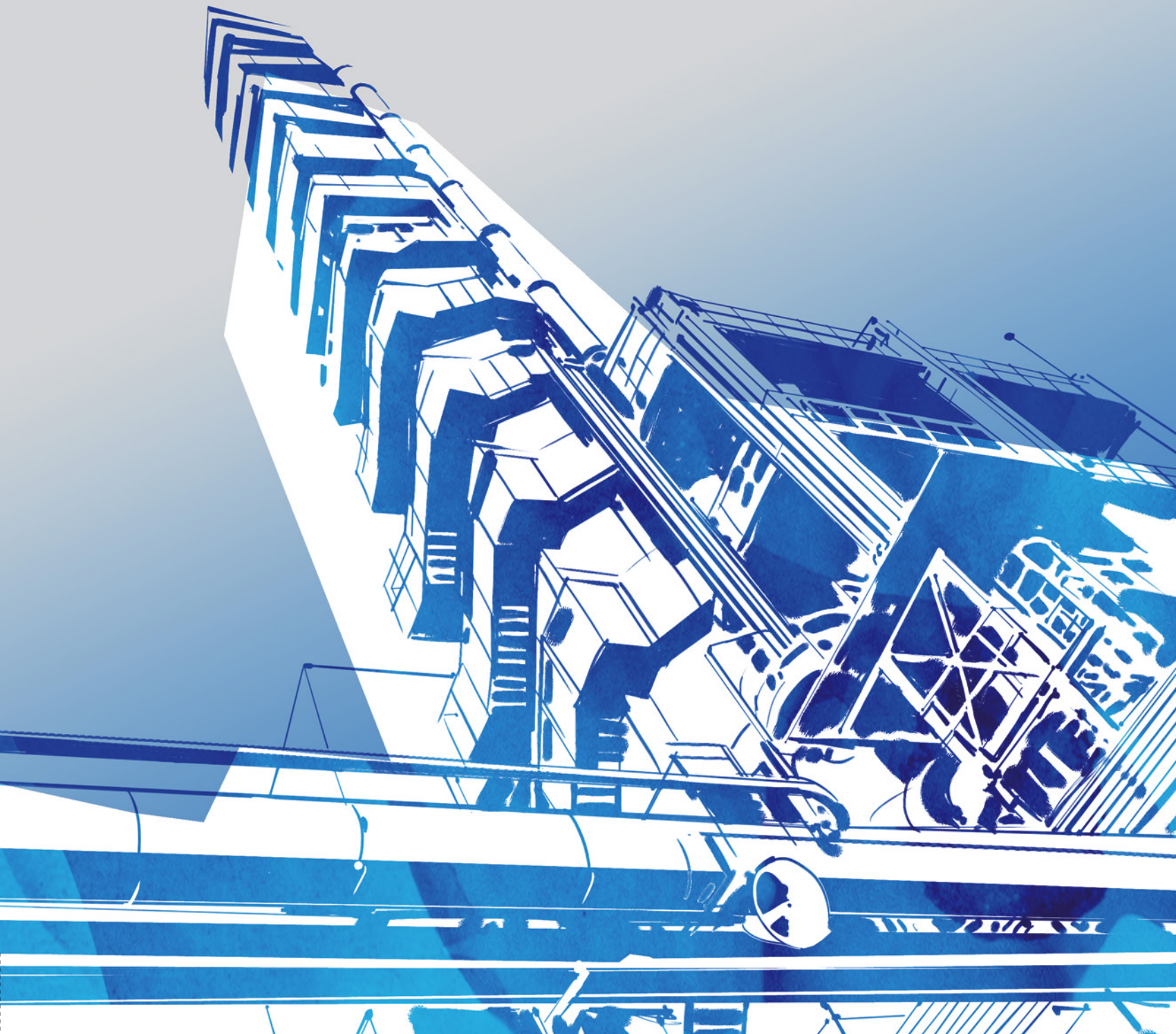

INFORME
ANUAL 2016

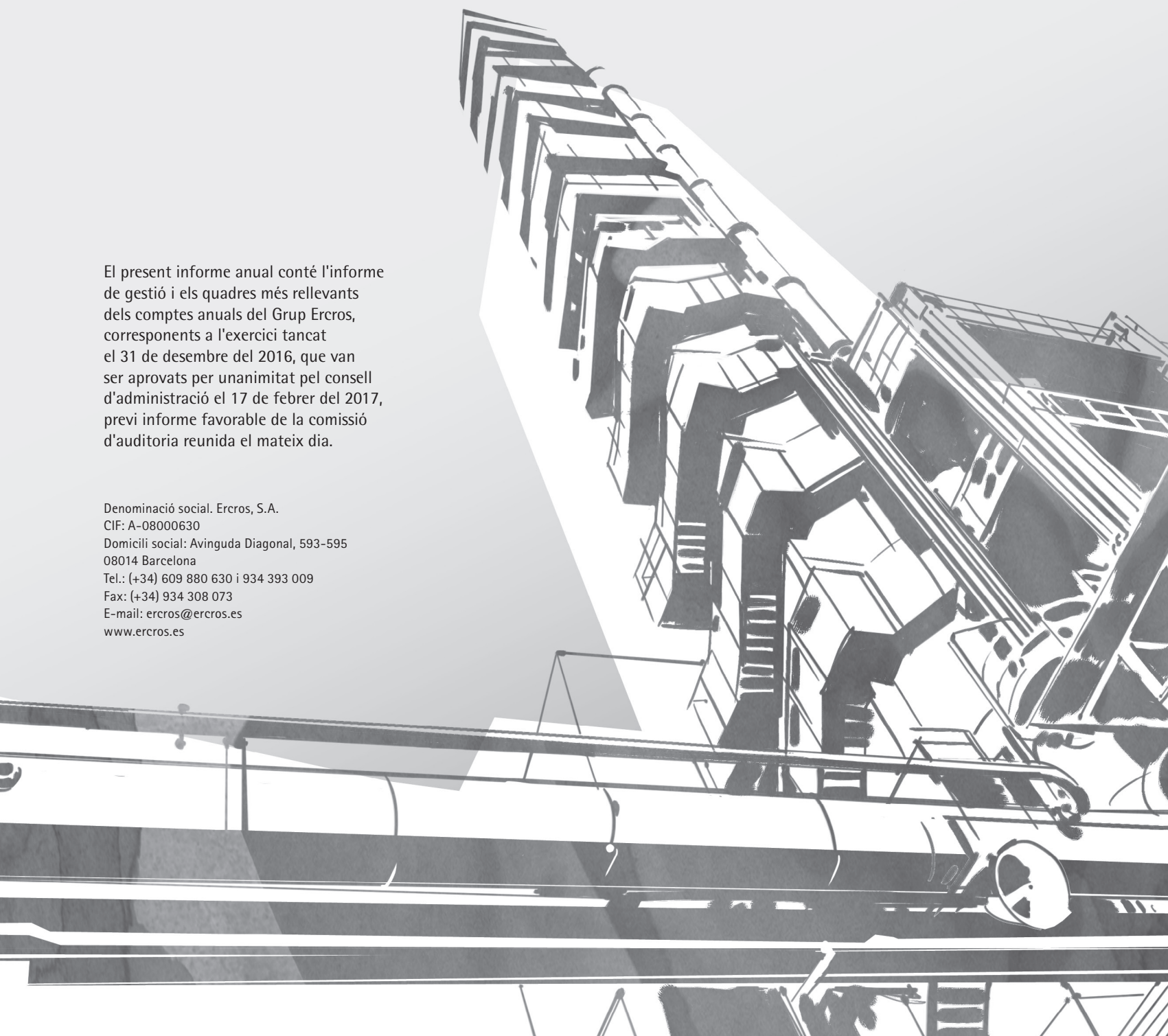

INFORME ANUAL 2016

El present informe anual conté l'informe de gestió i els quadres més rellevants dels comptes anuals del Grup Ercros, corresponents a l'exercici tancat el 31 de desembre del 2016, que van ser aprovats per unanimitat pel consell d'administració el 17 de febrer del 2017, previ informe favorable de la comissió d'auditoria reunida el mateix dia.

Denominació social. Ercros, S.A.
CIF: A-08000630
Domicili social: Avinguda Diagonal, 593-595
08014 Barcelona
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 393 009
Fax: (+34) 934 308 073
E-mail: ercros@ercros.es
www.ercros.es

1	Carta del president	3
2	Situació del Grup	5
3	Evolució i resultat dels negocis	15
4	Liquiditat i recursos de capital	26
5	Riscos i incerteses	30
6	Esdeveniments posteriors al tancament de l'exercici	35
7	Evolució previsible	35
8	Activitats de R+D+i	36
9	Adquisició i venda d'accions pròpies	37
10	Una altra informació rellevant	38
11	Comptes anuals del Grup Ercros	43
1	Estat consolidat de situació financera	44
2	Estat consolidat del resultat integral	46
3	Estat de canvis en el patrimoni total consolidat	47
4	Estat consolidat de fluxos d'efectiu	48
12	Series històriques	51
1	Estat consolidat de situació financera	52
2	Estat consolidat del resultat integral	53

Excepte els casos en què la comprensió del text ho requereixi, totes les referències incloses en el present document que utilitzin el masculí com a gènere comú s'entendran efectuades indistintament al conjunt de persones, homes o dones, a fi i efecte d'evitar la reiteració de termes i facilitar-ne la lectura.

Senyors i senyores accionistes:

El 2016 Ercros ha arribat a un rècord històric de beneficis. L'exercici s'ha tancat amb un resultat de 45 milions d'euros, sis vegades superior a l'obtingut el 2015 gràcies a la reducció de costos fixos; a les millores de productivitat dutes a terme en els darrers anys, que han permès aprofitar la recuperació econòmica; i a la conjuntura favorable dels preus de les energies i els principals aprovisionaments.

A la vista d'aquest resultat, el consell d'administració va acordar per primera vegada en la història de la Societat, posar en marxa un pla de retribució a l'accionista que inclou un programa de recompra d'accions pròpies per amortitzar, per un import màxim de 9 milions d'euros amb el límit del 5% del capital social, i el pagament d'un dividend de 0,04 euros per acció, equivalent al 10% del benefici obtingut.

En comparació amb el 2015, les vendes van disminuir un 2,5% a causa de la venda de la fàbrica de Palos de la Frontera al juny del 2015 i a la reducció del preu del metanol que, encara que no al marge, va afectar la facturació de la divisió de química intermèdia.

Les despeses van disminuir un 6% gràcies al descens del preu de l'electricitat, el gas i altres matèries primeres. Les despeses de personal van augmentar un 2,5% per la reducció de plantilla després de la venda de Palos de la Frontera i l'augment salarial del 3,5%, que inclou la recuperació pendent del salari congelat en anys anteriors. En línia amb la política de millora de l'eficiència empresa, exceptuades les despeses de personal, la resta de despeses fixes es va reduir un 6%.

Aquest escenari va propiciar una important millora del resultat brut d'explotació («ebitda») que va arribar als 58 milions d'euros, un 79% superior al de l'any passat. El 2016, el marge de l'ebitda sobre vendes pràcticament va arribar ja a l'objectiu del 10% que es va fixar en el Pla de millora de l'eficiència.

La generació de tresoreria per les operacions ordinàries va permetre la reducció en 18 milions d'euros del deute financer net, que al tancament del 2016 ascendia a 73,5 milions d'euros, i amb això la millora dels índexs de solvència i palanquejament d'Ercros, consolidant els importants progressos d'anys anteriors en la capacitat de la Societat per fer front als seus deutes.

D'altra banda, durant el passat exercici es van executar inversions per sobre dels 21 milions d'euros, el doble que el 2015, a conseqüència de la posada en marxa del Pla d'adaptació al canvi tecnològic («Pla Act»), que abasta el període 2016-2020 i contempla inversions per un import total de 64 milions d'euros.

L'objectiu del Pla Act, orientat bàsicament a la programació del canvi de tecnologia en la producció del clor i la sosa càustica, és preservar la rendibilitat d'Ercros mantenint aquells mercats en què actualment està present; la reorganització de la seva activitat després del tancament de les plantes que fan servir la tecnologia de mercuri; i l'ampliació de la capacitat de les plantes de producció de clor amb tecnologia de membrana, admesa com la millor tecnologia disponible, i d'altres plantes actualment saturades.

D'acord amb el cronograma d'aquest pla, entre el 2016 i principis del 2017, han entrat en funcionament les plantes d'àcid clorhídric i hipoclorit sòdic a la fàbrica de Vila-seca I i la planta de fermentació a la fàbrica d'Aranjuez. Així mateix, la Generalitat de Catalunya va aprovar la modificació de l'autorització ambiental integrada de la fàbrica de Vila-seca I, sol·licitada per poder emprendre la migració tecnològica en la producció de clor.

En matèria de sostenibilitat, Ercros va prosseguir el 2016 l'esforç anterior per millorar els objectius marcats. Entre els èxits assolits cal destacar la disminució de les emissions directes de gasos d'efecte hivernacle (-12%); la posada en marxa de la nova planta de tractament de gasos a la fàbrica de Cerdanyola, que va permetre reduir les emissions de formaldehid i complir amb els requeriments de l'autorització ambiental integrada; i la millora del compliment del programa Responsible Care que se situa ja en el 99%. Pel contrari, cal lamentar l'augment de l'accidentalitat i l'absentisme.

En relació amb la governança de la Societat, durant el passat exercici el consell d'administració va aprovar la modificació del reglament intern de conducta en matèries relacionades amb el mercat de valors per adaptar-lo al que preveu el Reglament del Parlament Europeu sobre abús de mercat i va aprovar tres noves polítiques: la política de comunicació i contacte amb els accionistes; la política de selecció de consellers; i la política de prima d'assistència a les juntes generals.

El 2016, la Societat va celebrar tres juntes d'accionistes, l'ordinària preceptiva i dues d'extraordinàries. La primera de les juntes extraordinàries va ser convocada a requeriment d'accionistes posseïdors del 3,3% del capital social, i la segona, per causa de les tres propostes excloses de la junta extraordinària anterior per considerar el consell que es tractava de matèries que, per disposició legal, eren de la seva competència.

La junta d'accionistes va renovar en els seus càrrecs el Sr. Laureano Roldán Aguilar i el Sr. Eduardo Sánchez Morrondo, com a consellers enquadrats en la tipologia d'«altres consellers externs», a més de mi mateix com a conseller executiu; i va nomenar com a consellers independents la Sra. Lourdes Vega Fernández, en substitució del Sr. Ramón Blanco Balín, i el Sr. Jordi Dagà Sancho, que va substituir el Sr. Luis Fernández Goula-Pfaff. La Sra. Vega és la primera dona que forma part del consell d'administració d'Ercros. Lamentablement el Sr. Dagà va morir a finals d'any, de manera que a hores d'ara el consell està en procés d'adoptar els acords necessaris per suplir la vacant produïda. En l'interval, la consellera independent ocupa els càrrecs vacants.

El 2017 culminarà la primera fase del Pla Act amb la parada i desmantellament de les plantes de producció de clor que operen amb tecnologia de mercuri i la simultània posada en servei de l'ampliació de les instal·lacions amb tecnologia de membrana, atenent en tot moment a la demanda dels productes d'aquestes plantes (sosa càustica i derivats del clor). Aquest és el principal repte que tenim previst per al present exercici.

Preveiem que el 2017 el nivell d'activitat de la companyia serà similar al del 2016. Aquesta previsió es basa en la fortalesa que segueix presentant la demanda dels nostres principals productes i en la nostra major capacitat per satisfer els volums requerits gràcies a la posada en marxa de les actuacions previstes en el Pla Act. Així mateix, esperem que el manteniment, o revaloració, del dòlar seguirà afavorint el resultat de la companyia. L'evolució dels costos, en canvi, planteja algun dubte a causa de l'augment de preus de les principals matèries primeres i de l'electricitat i el gas natural experimentats a l'inici del present exercici.

Antoni Zabalza Martí

President i conseller delegat d'Ercros

Barcelona, 17 de febrer del 2017

1. Estructura organitzativa

Els òrgans de govern de la societat Ercros, SA («la Societat» o «Ercros») són la junta general d'accionistes i el consell d'administració, i dins d'aquest les comissions de supervisió i control: la comissió d'auditoria i la comissió de nomenaments i remuneració. L'òrgan de gestió operativa és l'ecofin i l'òrgan de seguiment i control de l'evolució dels negocis és el comitè de direcció.

a) Junta general d'accionistes

El 2016, la Societat va celebrar tres juntes generals d'accionistes, l'ordinària preceptiva i dues d'extraordinàries. A cadascuna de les tres juntes, Ercros va abonar una prima bruta per assistència o delegació de 0,005 euros/acció als accionistes presents o representats.

(i) La junta ordinària

El 10 de juny es va celebrar la junta general ordinària d'accionistes, l'ordre del dia de la qual incloïa, a més de les propostes preceptives o habituals —aprovació dels comptes anuals, reelecció de l'auditor extern, votació consultiva de l'informe de remuneració dels consellers, autorització per adquirir accions pròpies, delegació de facultats per a l'esmena d'acords i presentació de l'informe de responsabilitat social empresarial del 2015— les següents propostes:

- La reelecció del Sr. Antonio Zabalza Martí, com a conseller executiu, i del Sr. Laureano Roldán Aguilar i el Sr. Eduardo Sánchez Morrondo, com a consellers enquadrats en la tipologia d'«altres consellers externs».
- El nomenament del Sr. Jordi Dagà Sancho i la Sra. Lourdes Vega Fernández, com a consellers independents.
- La fixació del nombre de membres del consell d'administració en cinc.
- La modificació dels articles 16 i 21 dels estatuts socials i els seus corresponents articles 9 i 12 del reglament de la junta d'accionistes, respectivament, a fi adaptar o actualitzar el seu contingut a les novetats legals i a la pràctica establerta.

La junta ordinària d'accionistes va aprovar totes les propostes d'acords compreses en l'ordre del dia. Van concórrer a la junta 9.487 accionistes titulars de 81.792.010 accions, que representen el 71,7% del capital subscrit amb dret a vot, un 13,9% del qual va estar present i un 57,8% va estar representat.

(ii) La primera junta extraordinària

El 29 de setembre, es va celebrar la primera de les dues juntes generals extraordinàries, convocada a requeriment d'accionistes titulars del 3,28% del capital social per sotmetre a votació dels accionistes diverses propostes relatives a la revocació de la delegació en el consell d'administració de les facultats d'ampliar el capital social i emetre valors negociables.

Propostes amb el mateix contingut havien estat objecte d'una sol·licitud de celebració de junta extraordinària per part d'accionistes que representaven el 5,43% del capital social el 15 de gener del 2015. En aquella ocasió el consell d'administració va recomanar el vot en contra de les esmentades propostes a causa de les tensions de tresoreria que l'empresa, en el context de la crisi econòmica generalitzada de l'economia mundial, que estava patint aleshores. Segons va argumentar el consell d'administració, en el moment de tornar a presentar aquestes propostes el 2016, el context econòmic general havia millorat de forma ostensible i la situació econòmica i financera del Grup presentava una situació radicalment diferent. Per aquesta raó, el consell va considerar que les noves propostes formulades pel grup d'accionistes eren raonables pel que fa al fons i anaven en la mateixa direcció que la decisió adoptada en el si del consell de no recórrer a l'ús d'aquests instruments financers, i per aquesta raó va recomanar als accionistes el vot favorable.

La junta extraordinària va aprovar totes les propostes d'acords compreses en l'ordre del dia. Van concórrer a la junta 8.947 accionistes titulars de 81.623.176 accions, que representen el 71,5% del capital subscrit amb dret a vot, un 13,2% del qual va estar present i un 58,4% va estar representat.

En el requeriment que va donar lloc a la convocatòria de la referida junta extraordinària, el grup d'accionistes va incloure unes altres tres propostes que el consell d'administració va acordar excloure de l'ordre del dia per considerar que es tractava de matèries que, per disposició de la Llei de Societats de Capital («LSC»), són de la competència del consell d'administració.

(iii) La segona junta extraordinària

El 15 de novembre, es va celebrar la segona junta extraordinària l'ordre del dia de la qual portava causa de les tres propostes que van quedar excloses de la junta extraordinària anterior [veure l'epígraf (ii) anterior].

Tot i les explicacions formalment comunicades als accionistes proponents, aquests van presentar davant del Registre Mercantil una sol·licitud de convocatòria d'una altra junta extraordinària per sotmetre a votació les tres propostes excloses. El consell d'administració, amb la finalitat de resoldre la situació creada i d'evitar els possibles perjudicis que per a la Societat i els seus accionistes podria tenir el manteniment d'una situació de conflicte, va acordar convocar una nova junta extraordinària.

Les tres propostes feien referència a l'aprovació de: una política de prima d'assistència a la junta que exclogués les juntes extraordinàries; una reducció de l'import màxim anual que pot percebre el conjunt dels consellers que es va fixar en 350.000 euros i impartir instruccions al consell perquè, en el cas que s'obtinguessin beneficis el 2016, es proposés el repartiment d'un dividend.

En un pronunciament públic el consell d'administració va recomanar el vot en contra de les tres propostes, que van ser rebutjades per la junta d'accionistes.

Van concórrer a la junta 8.983 accionistes titulars de 82.291.433 accions, que representen el 72,1% del capital subscrit amb dret a vot, un 15,7% del qual va estar present i un 56,4% va estar representat.

b) Consell d'administració

El 10 de juny del 2016, la junta ordinària d'accionistes va aprovar la reelecció i el nomenament de consellers de la Societat, i va fixar en cinc el nombre de membres del consell d'administració. Quatre dels consellers pertanyien a la categoria d'externs i, d'aquests, dos eren independents. Per primera vegada, una dona va accedir al càrrec de consellera.

El consell d'administració va quedar configurat de la manera següent:

- Conseller executiu, el Sr. Antonio Zabalza Martí.
- Consellers enquadrats en la tipologia d'«altres consellers externs», el Sr. Laureano Roldán Aguilar i el Sr. Eduardo Sánchez Morrondo. Aquest últim va deixar de ser conseller independent per haver pertangut a aquesta tipologia durant 12 anys consecutius.
- Consellers independents, la Sra. Lourdes Vega Fernández i el Sr. Jordi Dagà Sancho, aquest últim mort el 26 de desembre del 2016. Aquests consellers van substituir, respectivament, el Sr. Ramón Blanco Balín, i el Sr. Lluís Fernández-Goula Pfaff, que van deixar el consell després de la finalització del mandat per al qual van ser nomenats.

El consell d'administració d'Ercros, reunit després de l'esmentada junta ordinària, va adoptar els següents acords:

- Nomenament del Sr. Zabalza Martí com a president i conseller delegat de la Societat, ocupant els mateixos càrrecs que ocupava amb anterioritat a la seva renovació com a conseller per la junta d'accionistes.
- Nomenament del Sr. Dagà Sancho com a conseller coordinador. Posteriorment, el 9 de novembre del 2016, el consell d'administració va nomenar a la Sra. Vega Fernández com a consellera coordinadora suplent.

El 5 de maig del 2016, el consell d'administració va acordar, previ informe favorable de la comissió de nomenaments i remuneració, el nomenament del Sr. Daniel Ripley Soria com a secretari no conseller del consell d'administració, en substitució del Sr. Santiago Mayans Sintes que va deixar la Societat amb motiu de la seva jubilació.

El 2016, el consell es va reunir en 15 ocasions, vuit amb assistència física dels consellers, cinc per escrit i sense sessió i dues mitjançant conferència telefònica. En 12 reunions van assistir tots els consellers i en les tres restants el conseller absent va delegar el seu vot en un conseller no executiu.

(i) Comissió d'auditoria

Com a conseqüència dels canvis operats en la composició del consell d'administració, acabats d'explicar, el 10 de juny del 2016, previ informe de la comissió de nomenaments i remuneració, el consell va designar als membres de la comissió d'auditoria, que va passar a estar formada per tres consellers, dos dels quals eren independents, entre ells el seu president, d'acord amb l'article 529 quaterdecies de la LSC.

La comissió d'auditoria va quedar configurada de la manera següent:

- El Sr. Dagà Sancho, conseller independent, va ser designat president en substitució del Sr. Fernández-Goula Pfaff, qui havia deixat el consell al finalitzar el seu mandat.
- La Sra. Vega Fernández, consellera independent, va ser designada vocal en substitució del Sr. Sánchez Morrondo, qui havia perdut la seva condició d'«independent».
- El Sr. Roldán Aguilar, conseller enquadrat en la tipologia d'«altres externs», va ser designat vocal ocupant el mateix lloc que ocupava amb anterioritat a la renovació del seu càrrec per la junta d'accionistes.

Com a conseqüència de la defunció del Sr. Dagà Sancho, el 10 de gener del 2017 el consell d'administració va acordar el nomenament de la Sra. Vega Fernández com a presidenta d'aquesta comissió.

Al llarg del 2016, la comissió d'auditoria va mantenir cinc reunions, a les quals van assistir-hi tots els seus membres.

De la comissió d'auditoria en depèn el servei d'auditoria interna. El 15 de juliol del 2016, el Sr. Xavier Álvarez García va assumir la direcció d'aquest servei en substitució del Sr. Pedro Bienes Bonet, que va deixar Ercros amb motiu de la reestructuració d'aquest departament. Des del 2012, el Sr. Álvarez García ocupava el lloc d'adjunt del servei d'auditoria interna.

(ii) Comissió de nomenaments i remuneració

També com a conseqüència dels canvis operats en la composició del consell d'administració i previ informe de la comissió de nomenaments i remuneració, el consell va designar als membres de la comissió de nomenaments i remuneració, que va passar a estar formada per tres consellers, dos dels quals eren independents, entre ells la seva presidenta, d'acord amb l'article 529 quindecies de la LSC.

La comissió de nomenaments i remuneració va quedar configurada de la manera següent:

- La Sra. Vega Fernández, consellera independent, va ser designada presidenta en substitució del Sr. Sánchez Morondo, qui havia perdut la seva condició d'«independent».
- El Sr. Sánchez Morondo, ara conseller enquadrat en la tipologia d'«altres externs», va ser designat vocal en substitució del Sr. Fernández-Goula Pfaff, qui havia deixat el consell al finalitzar el seu mandat.
- El Sr. Dagà Sancho, conseller independent, va ser designat vocal en substitució del Sr. Blanco Balín, qui havia deixat el consell al finalitzar el seu mandat.

El 2016, la comissió va celebrar cinc reunions, en dues de les quals van assistir-hi tots els seus membres i en les altres tres el conseller absent va delegar el seu vot.

c) Ecofin

És l'òrgan que assegura la posada en pràctica i el seguiment dels acords adoptats pel consell d'administració, realitza un control periòdic de l'evolució dels negocis i aprova l'execució de les inversions i el finançament del Grup.

Està format pel conseller delegat, els directors generals de negocis i econòmic-financer, i la secretària general. Aquest òrgan es reuneix amb una freqüència almenys quinzenal i sempre que la situació ho requereixi.

d) Comitè de direcció

És l'òrgan encarregat del seguiment mensual de l'evolució dels negocis.

Està format pel conseller delegat, els directors generals, els directors de les tres divisions i els directors de la secretaria general, administració, finances, per al desenvolupament sostenible, recursos humans i sistemes d'informació. A les sessions del comitè de direcció són convidats diferents responsables del Grup, entre ells els responsables comercials dels principals negocis.

Al llarg de l'any, aquest comitè es va reunir en 11 ocasions.

Composició del consell d'administració el 31-12-16¹

Conseller	Càrrec	Tipologia	Comissions	Darrer nomenament
Antoni Zabalza Martí	President i conseller delegat	Executiu	—	10-06-16
Laureano Roldán Aguilar	Conseller	Altres externs	Auditoria	10-06-16
Eduardo Sánchez Morondo	Conseller	Altres externs	Nomenaments i remuneració	10-06-16
Lourdes Vega Fernández	Consellera	Independent	Auditoria i nomenaments i remuneració	10-06-16
Daniel Ripley Soria ²	Secretari no conseller	—	—	—

¹ Els Srs. Blanco Balín i Fernández-Goula Pfaff van cessar com a consellers de la Societat el 10-06-16 en vèncer el termini pel qual van ser nomenats, sent substituïts per la Sra. Vega Fernández i el Sr. Dagà Sancho, respectivament.

El Sr. Dagà Sancho va morir el 26-12-16. En el moment d'elaborar el present informe, el 17-02-17, el consell està en procés de suplir la vacant produïda.

² El 5-05-16, el Sr. Ripley Soria va substituir el Sr. Mayans Sintes com a secretari no conseller de la Societat.

2. Estructura industrial

El grup industrial Ercros («el Grup» o «el Grup Ercros») està diversificat en tres segments de negoci: la divisió de derivats del clor, unitat estratègica de negoci el nexa comú del qual és el clor; la divisió de química intermèdia, centrada en la química del formaldehid, producte a partir del qual es fabrica la resta de productes que componen el seu portafoli, i la divisió de farmàcia, que es dedica a la fabricació de principis actius farmacèutics («APIs» per les sigles en anglès d'*active pharmaceutical ingredients*).

El Grup té 11 centres productius tots ells situats a Espanya.

3. Funcionament

a) Missió i principis

El Grup Ercros té com a propòsit general la consolidació d'un grup industrial sòlid i durador, que contribueixi a la riquesa i al benestar de la societat, que correspongui a la confiança que hi han dipositat els seus accionistes i que permeti desenvolupar plenament la capacitat personal i professional dels que l'integren.

L'actuació del Grup, dirigida a incrementar el seu valor, està guiada per tres principis bàsics: (i) màxima seguretat per als seus empleats, veïns i instal·lacions; (ii) absolut respecte per l'entorn i (iii) satisfacció de les necessitats dels seus clients i qualitat total dels seus productes.

b) Estratègia empresarial

El Grup Ercros defineix la seva estratègia empresarial en plans plurianuals que estableixen les mesures que s'han d'adoptar per augmentar la productivitat i l'eficiència en l'ús dels seus recursos.

Estructura industrial

Divisions	Centres	Productes	Aplicacions
Derivats del clor	Cardona, Flix, Monsó, Tarragona, Sabiñánigo, Vila-seca I i Vila-seca II	Àcid clorhídric ATCC Clor Clorat sòdic Clorit sòdic Clorur sòdic EDC Hipoclorit sòdic Potassa càustica PVC Sosa càustica VCM	Indústria en general Aigua de piscines Fabricació de derivats Blancheig de pasta de paper Tractament d'aigües Indústria química Fabricació de VCM Tractament d'aigües Indústria química Construcció Indústria en general Fabricació de PVC
Química intermèdia	Almussafes, Cerdanyola i Tortosa	Coles i resines Compostos per emmotllar Formaldehid Formiat sòdic Paraformaldehid Pentaeritritol	Indústria de la fusta Sanitaris i material elèctric Fabricació de derivats Indústria dels adobs Resines Pintures
Farmàcia	Aranjuez	Àcid fusídic Eritromicines Fosfomicines	Infeccions cutànies Antibiòtic Antibiòtic

Els tres grans objectius estratègics del Grup a llarg termini són:

- Conformar un grup químic amb presència internacional, eficient, sanejat i rendible.
- Aconseguir instal·lacions productives, industrialment integrades, de dimensió europea i situades en ubicacions eficients.
- Especialitzar la seva cartera en productes d'alt rendiment, que presentin majors avantatges comparatius per al Grup i que tinguin una major expectativa de creixement.

Pla Act

L'estratègia en el curt i mitjà termini del Grup per fer front a (i) el canvi tecnològic derivat de la prohibició de produir clor amb tecnologia de mercuri, a finals del 2017, i (ii) el cessament de l'activitat, en la mateixa data, anunciat pel principal client de clor d'Ercros està definida en el Pla d'adaptació al canvi tecnològic («Pla Act»), que abasta el període 2016-2020.

L'objectiu d'aquest pla és preservar la rendibilitat del Grup, amb (i) el manteniment d'aquells mercats en què actualment està present; (ii) la reorganització de la seva activitat mitjançant el tancament de les plantes de producció de clor que fan servir tecnologia de mercuri; (iii) l'ampliació de la capacitat de producció de clor amb tecnologia de membrana, que està admesa com la millor tecnologia disponible, i (iv) l'ampliació de la capacitat d'altres plantes que actualment operen al 100% de la seva disponibilitat [veure el capítol 4.3 b)].

Com hem anat informant en els comptes anuals dels exercicis passats, el tancament de les plantes de producció de clor està motivat per la prohibició imposada per la Unió Europea que, a partir de l'11 de desembre del 2017, se segueixi usant la tecnologia de mercuri en els processos de producció de clor i sosa càustica. En el cas del Grup, aquesta prohibició suposa el tancament del 71% (213.000 t/any) de la capacitat actual de producció de clor i afecta les plantes de les fàbriques de Flix i Vila-seca I. El 29% de la capacitat restant (85.000 t/any) correspon a les plantes de Sabiñánigo i Vila-seca I que operen amb tecnologia de membrana.

Aquest fet coincideix en el temps amb la decisió del principal consumidor de clor del Grup de tancar la seva planta de MDI a Tarragona. Això fa innecessària la inversió que requeriria convertir a la tecnologia de membrana la totalitat de la capacitat de producció amb mercuri, que s'estima que ascendiria a uns 180 milions d'euros.

El pla contempla l'ampliació de la capacitat actual de producció de clor amb membrana en 80.000 t/any addicionals, fins a aconseguir les 165.000 t/any, en coherència amb la demanda prevista a partir del 2018. L'ampliació de les plantes que ja operen amb membrana és més econòmica i rendible que reconvertir les antigues plantes de mercuri a causa del menor cost marginal que suposa ampliar de forma modular, ràpida i amb costos fixos addicionals pràcticament

nuls, instal·lacions ja operatives. Després d'aquestes actuacions, el Grup haurà reduït la seva capacitat de producció de clor en un 44%, si bé tota ella serà amb tecnologia de membrana, que és més eficient, de manera que l'impacte en la producció de clor serà només del 30%. El canvi de tecnologia comportarà així mateix un significatiu estalvi (~40%) en el consum d'electricitat a causa de la major eficiència i la menor producció.

El pla contempla així mateix altres actuacions que persegueixen augmentar la capacitat de fabricació: (i) d'aquells productes les instal·lacions dels quals estan pròximes a arribar al 100% de la seva actual capacitat, com passa amb diversos principis actius farmacèutics, amb l'ATCC per a piscines i amb productes de la divisió de química intermèdia, i (ii) d'aquells productes derivats del clor l'oferta dels quals podria baixar arran de la reestructuració general del sector per la prohibició de l'ús de tecnologia de mercuri que comportarà la desaparició de part de la capacitat instal·lada.

La inversió total requerida per dur a terme el Pla Act és de 63,70 milions d'euros (inicialment es va estimar en 53,70 milions d'euros, però posteriorment va ser augmentada en 10 milions d'euros addicionals), amb un període de retorn mitjà de dos anys. Per finançar aquest pla, el Grup ha obtingut crèdits del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat, per un import de 27,84 milions d'euros a un termini de 10 anys [veure el capítol 3.2 a) (i)]. La resta (56,3%) està previst que es financi, principalment, amb els recursos generats per la pròpia empresa.

L'impacte en l'ebitda, un cop executat el Pla Act íntegrament, s'estima en una millora neta de 8 milions d'euros (inicialment es va estimar una millora de 5 milions d'euros, però la inversió addicional permet incrementar-los fins als 8 milions d'euros) sobre un ebitda mitjà del cicle de 43 milions d'euros. Aquesta estimació es basa en la previsió que les actuacions del Pla Act permetran una millora bruta de l'ebitda de 28 milions d'euros, que supera en 8 milions d'euros els 20 milions d'euros que es calcula que es perdran per la menor producció de clor i la finalització del contracte amb el principal consumidor.

El Grup no ha pogut estimar, ni per tant fer cap provisió al tancament del 2016, els costos d'ajust de la seva estructura productiva, de desmantellament i, si és el cas, de remediació ambiental dels sòls on se situen les plantes que tancaran. D'altra banda, en la mesura que preveu oferir alternatives de recol·locació a la major part del personal afectat, el cost final dependrà del nombre de treballadors que finalment s'acullin a aquesta possibilitat.

Així mateix, el Grup ha contractat un consultor extern perquè busqui empreses interessades en situar-se en els terrenys que es s'alliberaran a la fàbrica de Flix per tal de compensar, al màxim possible, l'impacte sobre l'ocupació de les mesures que s'han d'adoptar. Per a això compta amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Flix i les organitzacions sindicals.

El nou Grup Ercros que emergirà després del Pla Act seguirà present, o fins i tot augmentarà la seva presència, en els mercats on actualment està actiu, i comptarà amb una cartera de clients més equilibrada i orientada a productes de més valor afegit. A més, la menor dependència de l'electricitat i dels productes relacionats amb el clor reduirà l'actual sensibilitat del seu ebitda al cicle econòmic. El Grup, a més de seguir estant poc endeutat, disposarà de plantes renovades, eficients i competitives, i ben situades respecte dels seus mercats i de l'accessibilitat als seus inputs.

c) Model de negoci

(i) Cadena del clor-sosa

El clor és el nexa comú de la divisió de derivats del clor. El clor i la sosa càustica s'obtenen simultàniament en el mateix procés de producció a partir de clorur sòdic (sal comuna) dissolt en aigua (salmorra) i electricitat, en una proporció d'1 tona de clor per 1,1 tona de sosa. Aquest conjunt es coneix com a unitat electrolítica («ECU»).

La sosa càustica és un producte químic bàsic, altament reactiu, utilitzat àmpliament en la indústria i la demanda de la qual presenta un creixement equivalent a 1,5 vegades el creixement del PIB. El marge de la sosa, producte que es comercialitza a nivell mundial, ve determinat pel preu que en cada moment té l'energia elèctrica, que suposa entorn del 50% dels costos de producció de l'ECU.

Per motius de seguretat i eficiència econòmica, la major part del clor produït es consumeix en el mateix lloc de producció al obtenir-se en forma de gas i ser també altament reactiu. Unes 2/3 parts del clor que produeix el Grup s'autoconsumeix per fabricar productes derivats, el principal dels quals és el PVC que, al seu torn, és el principal derivat del clor a nivell mundial.

El PVC és un termoplàstic àmpliament demandat a nivell mundial i té l'avantatge, enfront d'altres plàstics derivats de l'etilè, que el clor entra a formar part en la seva composició (el clor representa, aproximadament, un 60% del pes del PVC) fet que fa que sigui el plàstic menys dependent de l'etilè.

L'evolució del PVC està lligada a la marxa de la construcció, el seu principal mercat. El marge d'aquest producte ve determinat pel preu de l'etilè, que suposa entorn del 55% dels seus costos totals. No obstant això, per comprendre la rendibilitat final del PVC s'ha de considerar l'ECU en el seu conjunt, computant tant els ingressos i les despeses derivades de la fabricació del PVC com els de la sosa càustica que es coprodueix amb el clor incorporat al PVC.

El repte de la divisió de derivats del clor a curt i mig termini és augmentar el marge conjunt del PVC i la seva sosa associada, i els altres derivats clorats, en un context de preus de l'electricitat no competius a nivell europeu i afrontar el canvi de tecnologia en la producció de clor i el tancament de les plantes que operen mitjançant cel·les de mercuri, abans del 2018 [veure el subapartat b) anterior].

Com hem comentat anteriorment, la principal matèria primera usada per la divisió de derivats del clor és l'energia elèctrica, el cost de la qual es fixa usant com a base el preu d'adjudicació de les subhastes diàries d'energia realitzades per Red Eléctrica de España («REE») al que cal afegir els costos regulats. Si bé el mercat de la sosa té caràcter europeu, els costos elèctrics de producció són propis del mercat ibèric, de manera que l'electricitat és un component que afecta la competitivitat del Grup.

D'altra banda, el Grup percep una retribució pels serveis d'interrompibilitat que presta a REE, i que consisteix en la possibilitat que té aquesta empresa d'interrompre el subministrament elèctric al Grup en els casos en què la situació de generació i demanda d'energia elèctrica així ho requereixi. L'import que paga REE pel servei d'interrompibilitat es fixa amb caràcter anual mitjançant una subhasta que té lloc amb anterioritat a l'inici de l'exercici natural.

En relació amb l'altra matèria primera important per a aquesta divisió, l'etilè, el seu preu ve marcat tant per l'evolució del preu del barril de petroli com per la disponibilitat d'etilè a l'àrea euro. Normalment, les pujades o baixades del preu de l'etilè són traspassades als clients de PVC.

Hi ha la possibilitat que la producció de PVC es faci en part a partir d'un producte intermedi, l'EDC, que ja incorpora l'etilè i el clor. De fet, en la fabricació de PVC, Ercros utilitza tant EDC produït internament com EDC comprat. L'elecció d'una o altra opció depèn de diversos factors: (i) el cost de l'electricitat, (ii) el cost de l'etilè, (iii) el cost de l'EDC extern i (iv) la disponibilitat de clor. A la vista de la situació de cada un d'aquests factors, Ercros decideix en cada moment quina és la millor opció.

D'altra banda, la sal comuna, a partir de la qual s'obté el clor i la sosa, ha de ser una sal d'una qualitat elevada, lliure d'impureses, especialment quan es fa servir en la tecnologia de membrana. El Grup està treballant per aconseguir sal el més pura possible per tal d'optimitzar els seus costos de producció.

La producció de PVC comporta un elevat consum d'energia tèrmica que s'obté principalment a partir del gas natural. El preu del gas natural ve determinat pel preu del barril de petroli i el tipus de canvi euro/dòlar.

(ii) Cadena del formaldehid

El formaldehid és el producte central de la divisió de química intermèdia, i el metanol és la seva principal matèria primera. Aquest aprovisionament suposa entorn del 36% dels costos totals de la divisió. Normalment, les pujades o baixades del preu del metanol són traspassades als clients de manera que el Grup tracta de mantenir els seus marges de forma independent a l'evolució d'aquesta matèria primera.

El 79% del formaldehid que es produeix es destina a la fabricació de derivats, tant líquids com sòlids. Aquests últims, que suposen el 69% de la facturació del negoci, tenen un major valor afegit que els líquids i el seu mercat és de dimensió mundial (el seu percentatge d'exportació és del 88%). Els productes líquids, pel seu contingut en aigua i, per tant, major cost de transport, tenen un mercat més reduït, limitat a un radi d'entre 800 i 1.000 km des del centre de producció.

Els productes sòlids s'usen en la fabricació de resines, lubricants, pintures, vernissos i laques d'alta prestació, i components elèctrics i sanitaris. El marge d'aquest grup de productes es beneficia del reconeixement per part del mercat de la seva qualitat i el *know how* aplicat en la seva producció.

El repte d'aquest negoci és mantenir el seu lideratge mundial basat en la diferenciació qualitativa respecte dels productes de la competència, principalment d'origen asiàtic, mantenint la seva competitivitat. El fet que les vendes denominades amb dòlars gairebé dupliquen les compres amb aquesta divisa fa que el marge d'aquest negoci sigui molt sensible al tipus de canvi euro/dòlar.

L'estratègia de la divisió de química intermèdia en el curt i en el mitjà termini és la recerca de nous mercats per absorbir el major volum de productes oferts com a conseqüència de l'ampliació de la capacitat de producció de les plantes de pentaeritritol de la fàbrica de Tortosa i de compostos per emmotllar de la fàbrica de Cerdanyola.

(iii) Principis actius farmacèutics

L'activitat de la divisió de farmàcia se centra en la producció de matèries primeres i APIs, de la família dels antibiòtics, antiulcerosos i antifúngics. La divisió també està especialitzada en l'elaboració de principis actius i intermedis dissenyats a mida per als clients.

A la divisió de farmàcia les vendes denominades amb dòlars tenen un pes important en la xifra de negocis (el 43,6%). Això i el fet que les vendes denominades amb dòlars gairebé dupliquen les compres amb aquesta divisa, fa que les variacions del tipus de canvi euro/dòlar tinguin una gran incidència tant en el volum de vendes com en el marge de la divisió.

El principal repte d'aquest negoci a llarg termini és respondre a les exigències de qualitat dels clients i organismes reguladors, desenvolupar nous productes, ampliar la presència en nous mercats i fer front a la competència de la Xina i l'Índia.

L'estratègia de la divisió de farmàcia en el curt i mig termini és aconseguir un major aprofitament de la planta de fermentació d'àcid fusídric i eritromicines i de la planta d'estèrils, la capacitat de producció de la qual s'ha renovat i ampliat recentment, i ampliar la capacitat de la planta de productes de síntesi.

d) Situació competitiva ¹

Ercros manté una posició de lideratge en els principals mercats on està present i proveeix a una gran varietat de sectors: químic, construcció, fusta, pintures, alimentació, farmàcia, material elèctric, tractament d'aigües, etc.

El Grup exporta gairebé la meitat de les seves vendes (48,9%) i comercialitza a 104 països, principalment de la Unió Europea.

Els productes de les divisions de química intermèdia i farmàcia representen una important quota del mercat mundial. Amb el paraformaldehid, Ercros ocupa el primer lloc del rànquing mundial. També és líder en el mercat de l'àcid fusídric i de les fosfomicines.

A Europa, encapçala les vendes d'àcid tricloroisocianúric («ATCC») i a Espanya lidera les vendes de sosa i potassa càustica, hipoclorit sòdic, clorat sòdic, formaldehid, pentaeritritol i compostos per emmotllar, i és el segon agent al mercat de PVC i de coles i resines.

La dimensió dels competidors del Grup varia en funció del negoci i del tipus de producte que es comercialitzi. El Grup ven els seus productes a més de 2.000 clients.

A la divisió de derivats del clor, si prenem com a referència el mercat de la sosa a Europa, el Grup és el novè productor, el mateix lloc que ocupa en el mercat del PVC. En tots dos mercats, el Grup competeix amb grans operadors que estan verticalment més integrats.

La tecnologia és un dels factors clau de la competitivitat i pervivència d'aquesta divisió. Aquesta ve afavorida per l'ús de processos lliures de mercuri en la fabricació de clor atès que les plantes que encara operen amb tecnologia de mercuri, que suposen el 71% de la capacitat actual del Grup, han de cessar la producció abans de l'11 de desembre del 2017.

¹ Les dades que se subministren en aquest apartat procedeixen dels càlculs realitzats pel mateix Grup.

L'altre factor clau que determina la competitivitat d'aquest segment de negoci és l'energia elèctrica. El comentat cessament de les plantes electrolítiques que operen amb mercuri comportarà una disminució del consum d'electricitat del 40% i, per tant, una menor exposició del Grup a aquest cost que ha augmentat significativament en els últims anys i s'ha situat per sobre del cost mitjà de la majoria dels països de l'entorn.

La previsió del Grup és reduir la seva oferta de clor en un 30% a partir del 2018. Aquesta reducció únicament afectarà les vendes de clor que actualment es destinen al seu principal client que en aquesta mateixa data finalitza el contracte amb el Grup [veure el capítol 5.1 a) (vii)]. El Grup es mantindrà operatiu en la resta de mercats en què opera.

e) Tendències estacionals

En termes generals, els mercats en què opera el Grup observen una major activitat entre el segon i tercer trimestre de l'any, exceptuant el mes d'agost. En els últims anys s'ha accentuat la tendència dels clients de reduir les comandes a la part final de l'exercici, associada a les vacances nadalenques i al desig generalitzat de disminuir els estocs dels magatzems al tancament de l'exercici.

Els productes que més acusen una tendència estacional són els usats en el tractament d'aigües, hipoclorit sòdic, clorit sòdic i ATCC, amb la punta de consum a l'estiu, i el PVC, que manté una major atonia en els mesos més freds de l'any per l'aturada de la construcció. La resta de productes presenta una demanda regular al llarg de l'any.

Així mateix, a causa dels horaris elèctrics, la producció de clor i sosa és menor en els mesos de l'hivern, quan el nombre d'hores de preu car és més gran i, per això, els costos deixen de ser competitius. La major producció de clor i sosa i els seus productes associats és, per tant, major en els trimestres centrals de l'any. En qualsevol cas, el cost de l'energia elèctrica de cada mes és el factor que més estacionalitat introdueix en els resultats del Grup.

En una perspectiva de cicle econòmic de diversos anys de durada, els productes de la divisió de derivats del clor són els més cíclics. A la indústria de la química bàsica, a causa de l'elevat volum de productes que es fabriquen al món i al creixement desigual de l'oferta i demanda, és habitual que s'alternin períodes de dos a cinc anys en què l'oferta i la demanda estan equilibrades i la rendibilitat dels productes és l'adequada, amb altres períodes en què o bé l'oferta augmenta en excés respecte de la demanda, o bé aquesta última cau provocant un desequilibri que acaba erosionant els marges. Els preus de l'energia elèctrica també han anat variant de manera significativa entre diferents exercicis, la qual cosa provoca ciclicitat en els resultats anuals del Grup, com ha passat el 2016 comparat amb 2015.

En el mercat del PVC hem assistit en els darrers vuit anys a una situació en què la forta caiguda de la demanda derivada de la crisi va provocar un excés de producte que va afectar molt negativament a la seva rendibilitat. El 2016, després de diversos anys de reducció tant de la capacitat com del nombre d'operadors, s'ha tornat a aconseguir un equilibri entre l'oferta i la demanda i, per tant, ha millorat sensiblement la rendibilitat d'aquest producte. L'obligació de cessar la producció de clor amb tecnologia de mercuri a finals del 2017 pot donar lloc al fet que es redueixi encara més l'oferta de PVC a Europa, en aquells casos en què els operadors decideixin no convertir o convertir només en part les seves actuals instal·lacions.

f) Entorn regulador

Els requisits legals específics dels sectors en què opera el Grup que tenen un major impacte en la seva activitat i els seus resultats són els relacionats amb el mercat energètic, la seguretat i la salut de les persones i la protecció mediambiental, respecte dels quals no s'han produït canvis rellevants al llarg del 2016.

(i) Reforma energètica

Un cop desenvolupats pel govern central les fites principals de la reforma energètica en els darrers anys, el 2016 no s'ha dut a terme cap nou desenvolupament normatiu del mercat energètic que tingui un impacte econòmic rellevant sobre l'activitat del Grup. Tampoc es preveu que n'hi hagi en el mitjà termini.

(ii) Sòls contaminats

El Reial Decret 9/2005, pel qual s'estableix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i els criteris per a la declaració de sòls contaminats, obliga les indústries a posar en marxa, si s'escau, un projecte de remediació prèvia aprovació de l'administració competent.

El 30 de novembre del 2016, el Grup va lliurar a l'administració competent els estudis de caracterització de l'última part dels sòls de la fàbrica de Flix que quedaven pendents, en base als quals l'administració determinarà el projecte de sanejament que s'hagi de dur a terme [veure l'epígraf (iii) següent]. Amb aquest projecte, s'hauran caracteritzat i determinat els projectes de recuperació ambiental de la totalitat del sòl industrial de la fàbrica de Flix.

Al llarg del passat exercici, el Grup va continuar amb els treballs de caracterització i remediació dels sòls de les fàbriques de Vila-seca I i Vila-seca II.

El projecte de remediació dels terrenys d'El Hondón, on s'ubicava l'antiga fàbrica de Cartagena, segueix en fase de revisió per part de l'administració local. Estem, així mateix, pendents que aquesta determini el finançament de la part que li correspon assumir del cost estimat del projecte (36 milions d'euros).

El cost d'execució d'aquests projectes està enterament provisionat, juntament amb el cost en concepte de responsabilitat civil per la contaminació del pantà de Flix. Aquestes provisions estan incloses en l'epígraf d'«Aprovisionaments i altres passius corrents i no corrents».

(iii) Emissions industrials

La Directiva 2010/75/UE, sobre les emissions industrials (prevenció i control integrats de la contaminació), transposada a la legislació espanyola mitjançant la Llei 5/2013, obliga a adaptar les autoritzacions ambientals integrades en tots els centres afectats i a aplicar les millors tècniques disponibles («MTD») en els processos productius, als quatre anys de la publicació de les conclusions dels documents de referència sobre les millors tècniques disponibles («Bref») d'aplicació en cada cas.

En el cas de les plantes d'electròlisi que utilitzen cel·les de mercuri (el 100% de la capacitat de producció de clor de la fàbrica de Flix i el 71% de la capacitat actual de producció de clor de la fàbrica de Vila-seca I), aquesta normativa suposa que el termini per seguir operant amb aquesta tecnologia expira l'11 de desembre del 2017 [veure el subapartat b) anterior].

D'acord amb Directiva 2010/75/UE, al juny del 2016 es va publicar la Decisió UE 2016/902 que estableix les conclusions sobre les MTD per als sistemes comuns de tractament i gestió d'aigües residuals en el sector químic, l'adaptació de la qual s'ha de fer abans del 9 de juny del 2020.

El Reial Decret Legislatiu 1/2016, del 16 de desembre, refon en un mateix text legal les modificacions realitzades a la Llei 16/2002, de l'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació, i les disposicions en matèria d'emissions industrials contingudes en normes amb rang de llei.

(iv) Emissió de gasos d'efecte hivernacle

D'acord amb la resolució de la Subsecretaria d'Estat de Medi Ambient, del 18 de novembre del 2014, el Grup té assignat 1.98 milions de EUA («drets d'emissió assignats») gratuïts per al període 2013 a 2020, 247.280 EUA dels quals corresponen al 2016 (251.915 EUA al 2015).

El 2016, el Grup va percebre ingressos per compensacions relatives als drets d'emissió per un import de 2,08 milions d'euros (1,90 milions d'euros el 2015).

(v) Accidents greus en què intervenen substàncies perilloses

El Reial Decret 840/2015, conegut com a Seveso III, que aprova mesures de control dels riscos inherents als accidents greus en què intervenen substàncies perilloses, obliga els centres de producció afectats a disposar d'un informe de seguretat actualitzat, realitzar periòdicament inspeccions de prevenció i simulacres d'accidents greus, implantar un pla d'emergència interior i investigar els accidents produïts i comunicar-los a les autoritats.

(vi) Reclassificació del formaldehid

L'1 de gener del 2016 va entrar en vigor la nova classificació europea del formaldehid. Com a conseqüència d'aquesta nova classificació, el formaldehid passa a considerar-se cancerígen categoria 1B (que inclou aquells productes que poden provocar càncer, concretament, de nasofaringe), i mutagènic categoria 2 (que inclou aquells productes que poden considerar-se mutagènics per a l'home). Aquesta nova classificació no és conseqüència de nous estudis sinó que és deguda a un canvi en el criteri de classificació de l'Agència Internacional d'Investigació sobre el Càncer integrada en l'Organització Mundial de la Salut.

Com a conseqüència d'aquesta nova classificació i per adequar-se a les noves exigències, la divisió de química intermèdia ha adaptat els processos productius en què intervé el formaldehid i, en aquelles aplicacions d'aquest producte que són sensibles a la nova situació, el departament de R+D+i d'aquesta divisió ha desenvolupat noves resines que compleixen les exigències internacionals de reducció de formaldehid.

1. Anàlisi de l'evolució i resultat dels negocis

a) Producció

El 2016, el conjunt de les instal·lacions del Grup va fabricar 2,05 milions de tones de productes, un 4,1% menys que l'any anterior. Aquesta diferència s'explica, fonamentalment, per la venda de la fàbrica de Palos de la Frontera i la Salina de Huelva el 2 de juny del 2015.

Aquest fet va incidir exclusivament en la divisió de derivats del clor, que va acusar una caiguda de la producció del 5,2%, ja que les altres dues divisions van experimentar una evolució positiva entre el 2015 i el 2016.

En el cas de la divisió de química intermèdia, l'augment de la producció va ser del 2,1%, i respon a la fortalesa de la demanda de certs productes i a l'estratègia d'aprofitar al màxim el baix cost de les matèries primeres i les energies abans del canvi de tendència.

Mentre que a la divisió de farmàcia, l'augment del 4,6% es va deure a l'entrada en funcionament de la nova planta de productes estèrils i a la necessitat d'atendre la major demanda.

b) Vendes

El 2016, les vendes van arribar als 602,54 milions d'euros i van ser un 2,5% menors que les de l'exercici anterior, l'import de les quals va ser de 618, 27 milions d'euros.

Per segments de negoci, les vendes de la divisió de derivats del clor van tenir una lleu evolució positiva (+1%). L'impacte que va suposar en la facturació d'aquesta divisió la venda de la fàbrica de Palos de la Frontera i la Salina de Huelva, explicada en el subapartat a) anterior, va poder ser compensat gràcies al bon comportament de la sosa càustica i el PVC, que van augmentar les seves vendes tant en volum com en preu, així com per la major aportació dels productes comercialitzats, principalment. De tal manera que entre el 2015 i el 2016 la facturació de la divisió de derivats del clor ha passat de 385,11 milions d'euros a 389,09 milions d'euros.

La facturació de la divisió de química intermèdia va experimentar una caiguda important, del 12,9%, en passar dels 184,33 milions d'euros del 2015 als 160,59 milions d'euros del passat exercici. Aquesta reducció és conseqüència del fet de traslladar als preus dels productes finals la caiguda de preu de les seves principals matèries primeres, el metanol i la urea. Aquest efecte va poder ser parcialment pal·liat pel bon comportament de la majoria dels mercats (excepte en el cas de Brasil i de certs països asiàtics, com ara l'Índia, Bangladesh o Pakistan, fet que va afectar negativament el paraformaldehid). Els productes que més es van beneficiar del favorable escenari van ser estat els poliols (pentaeritritol i dipentaeritritol) i els compostos per emmotllar.

De nou va ser la divisió de farmàcia la que va presentar l'evolució més positiva, amb un creixement de la xifra de vendes del 8,3% fins a arribar als 52,86 milions d'euros (48,83 milions d'euros el 2015). La consolidació del volum de productes venuts va permetre augmentar els preus, fet que explica la major facturació experimentada. També va afectar el major pes que està adquirint la gamma de productes més cars, com és el cas de la fosfomicina estèril, que a més es va veure beneficiada de la major capacitat de producció derivada de la posada en marxa d'una nova planta.

El 2016, el tipus de canvi del dòlar respecte de l'euro va seguir afavorint el volum de vendes, principalment, de les divisions de química intermèdia i de farmàcia, que són les que tenen una major proporció de transaccions denominades amb aquesta divisa; si bé en la comparació amb 2015 l'efecte va ser neutre per l'estabilitat mostrada pel tipus de canvi mitjà entre tots dos exercicis, com s'explica al subapartat f) següent.

Igual que en els anys anteriors, també el 2016 el PVC va ser el producte que més va contribuir a la xifra de negocis del Grup. La sosa càustica va ser el segon producte que més va aportar a la facturació consolidada. Aquests dos productes suposen el 31,4% de les vendes totals.

La família de les fosfomicines és la gamma de productes on les vendes van experimentar un major creixement anual (37,5%), seguit per la de les eritromicines (36,1%), totes dues de la divisió de farmàcia. El tercer lloc l'ocupa la sosa càustica (26,3%), de la divisió de derivats del clor.

c) Despeses

El 2016, les despeses van ascendir a 561,34 milions d'euros i van ser un 5,6% inferiors a les de l'any anterior. En aquest capítol, el descens més significatiu va ser el dels subministraments (-18,0%) que van recollir el menor cost de les energies: els preus de l'electricitat i el gas es van reduir al voltant d'un 14%.

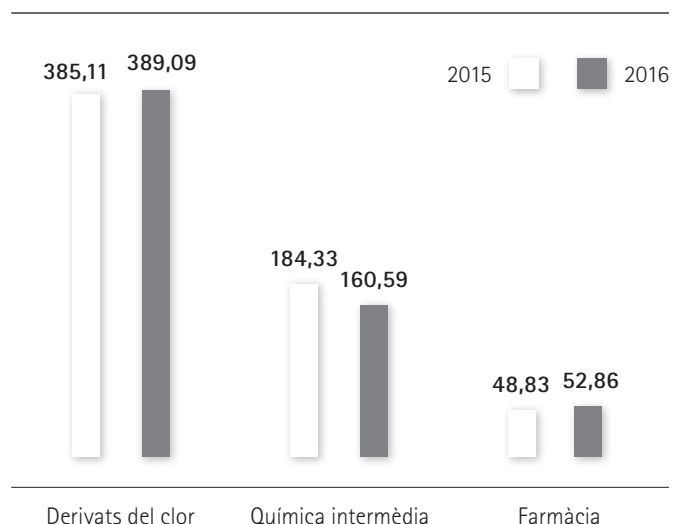
La reducció dels subministraments va venir acompanyada per una rebaixa, en aquest cas més moderada, del cost dels aprovisionaments (-3,3%). En aquest cas, la rebaixa va estar liderada pel metanol, el preu del qual va disminuir un 31%, i la urea, amb una reducció de preu del 26,5%.

L'electricitat, el metanol i l'etilè són les matèries primeres que més pesen en els costos del Grup. Aquests tres productes suposen el 41,5% de l'import total de les compres consolidades, i superen el 35% dels costos totals dels processos de fabricació de clor, formaldehid i PVC, respectivament.

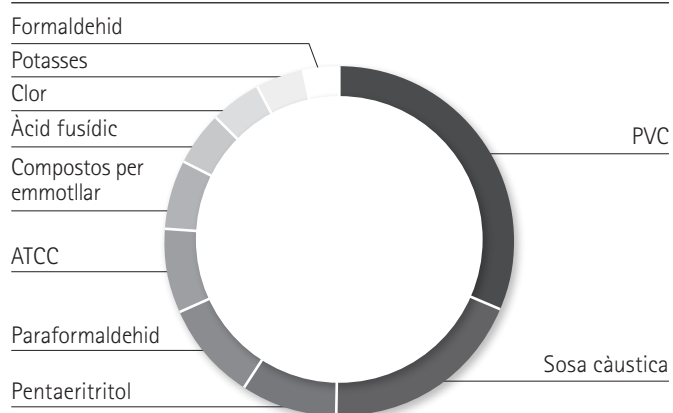
La reducció de la factura elèctrica va tenir un impacte positiu en l'ebitda de l'exercici, però, en els últims mesos de l'any es va produir una inversió de la tendència assolint màxims històrics a

Vendes per negocis

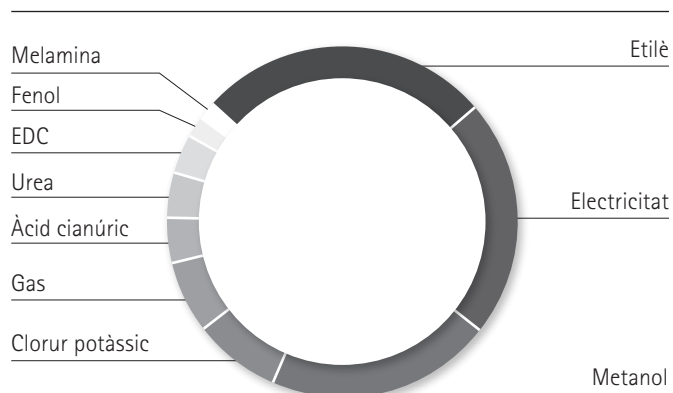
MILIONS D'EUROS

Els 10 principals productes

% SOBRE LA XIFRA DE NEGOCIS EL 2016

Els 10 principals aprovisionaments i subministraments

% SOBRE LES COMPRES EL 2016

l'inici del 2017. El 2016, l'assignació de l'import de la retribució per interrompibilitat del subministrament d'energia elèctrica va ser similar a la de l'any anterior, que al seu torn és també similar a l'assignada per 2017. El cost de l'electricitat té una especial incidència en la producció de clor, sosa i derivats del clor.

El 2016, la factura del gas natural també es va reduir de forma important (34,9%), en aquest cas tant pel menor volum consumit, derivat de la parada de les plantes de cogeneració, com per la rebaixa del preu abans comentada. Com va passar amb l'electricitat, el canvi de tendència en el preu del petroli observat en la part final de l'exercici també va empènyer a l'alça el cost del gas natural el 2017. El preu d'aquest subministrament afecta especialment al marge del negoci de química intermèdia i del PVC.

L'evolució del preu de l'etilè també incideix sobre el cost de producció del PVC, en tant que la del metanol incideix en el cost variable de la divisió de química intermèdia. A diferència de l'electricitat, les oscil·lacions del preu d'aquests dos productes se solen traslladar majoritàriament al preu dels productes finals, especialment en el segon cas, la qual cosa afavoreix el manteniment dels marges. En el període transcorregut del 2017 tots dos aprovisionaments han experimentat una tendència alcista.

Entre el 2015 i el 2016, la ràtio que mesura el pes dels aprovisionaments i subministraments sobre les vendes del Grup va experimentar una millora de 3,5 punts percentuals, en passar del 65,3% al 61,8%.

L'epígraf d'«Unes altres despeses d'explotació», per un import de 107,45 milions d'euros, inclou els costos originats i les despeses previstes que es poden quantificar pel desmantellament de plantes obsoletes i el sanejament de sòls, així com els costos incorreguts en concepte de manteniment, arrendaments d'instal·lacions i equips, etc. Aquest epígraf inclou així mateix una estimació de l'aportació econòmica que haurem de fer el 2017 al Tresor Públic, per un import de 4,17 milions d'euros, en haver obtingut beneficis en dos exercicis seguits dins dels quatre anys següents a l'aplicació d'un ERO el 2013 que afectava treballadors de més de 50 anys, d'acord amb allò que estableix el Reial Decret Llei 5/2013, del 15 de març, de mesures per afavorir la continuïtat de la vida laboral dels treballadors de major edat i promoure l'envelliment actiu.

Les despeses de personal, que van tenir un import de 81,82 milions d'euros, van augmentar un 2,5% respecte del 2015, per l'efecte combinat, d'una banda, de la reducció de la plantilla mitjana en 12 persones, principalment per la venda de les instal·lacions de Palos de la Frontera ja comentada, i, per l'altra, de l'augment salarial del 3,5%. Aquest augment inclou la recuperació d'un 2% que quedava pendent del salari congelat en els anys 2010-2012. El 2016, la plantilla mitjana del Grup Ercros era de 1.357 persones.

En línia amb la política de millora de l'eficiència aplicada, el 2016, si s'exceptuen les despeses de personal, que com hem dit van experimentar una evolució alcista, la resta de despeses fixes van presentar una disminució del 6% respecte de l'exercici anterior.

d) Resultats

(i) Resultats consolidats

El 2016, el Grup va experimentar una important millora dels seus marges i resultats. De tal manera que el resultat brut d'explotació («ebitda») va créixer un 78,6% en passar de 32,62 milions d'euros el 2015 a 58,25 milions d'euros el 2016, una diferència positiva de 25,63 milions d'euros.

Entre tots dos exercicis, el marge de l'ebitda sobre vendes va passar del 5,3% al 9,7%, una millora de 4,4 punts. El 2016, el marge de l'ebitda pràcticament assoleix l'objectiu marcat pel Grup en el Pla de millora de l'eficiència (10%).

La disminució de les amortitzacions (-2,5%) fins als 19,37 milions d'euros, juntament amb la reversió del deteriorament del valor de certs actius aplicada, per un import d'11,99 milions d'euros [veure l'epígraf (ii) següent], van permetre una significativa millora del resultat d'explotació («ebit»), que es va multiplicar per quatre vegades entre el 2015 i el 2016 en passar de 12,75 milions d'euros a 50,87 milions d'euros, fet que suposa un augment de 38,12 milions d'euros.

Les despeses financeres es van reduir un 28,9% el 2016, en passar de -7,65 milions d'euros el 2015 a -5,44 milions d'euros el 2016, com a conseqüència: (i) de la reducció del deute; (ii) del menor cost mitjà del deute i (iii) de la millora dels resultats per la posada en equivalència de les societats participades. Durant el 2016, no es van produir diferències de canvi positives rellevants, com sí que va passar en el primer trimestre del 2015 per la revaloració experimentada pel dòlar en vers l'euro. D'aquesta manera, les diferències de canvi van passar de ser positives en 1,65 milions d'euros el 2015 a ser negatives en 0,12 milions d'euros el 2016.

Considerant que la taxa fiscal aplicable a Ercros és del 25%, i que la compensació de bases imposables negatives ha quedat limitada al 25% des del 2016, Ercros ha aconseguit rebaixar la seva càrrega fiscal pel 2016 mitjançant (i) l'aplicació de beneficis fiscals generats en anys anteriors i (ii) el reconeixement d'un actiu per impost diferit, per un import de 3,70 milions d'euros, per les bases imposables negatives que Ercros estima que podrà compensar en els propers quatre exercicis. D'aquesta manera, la despesa per impost sobre els guanys va quedar en -0,15 milions d'euros el 2016 (+0,49 milions d'euros el 2015).

Tot això ens porta al resultat de l'exercici del 2016 que va donar un benefici de 45,16 milions d'euros. En comparació amb l'any anterior, el benefici del 2016 va més que sextuplicar el resultat del 2015 i l'ha millorat en 37,92 milions d'euros.

Compte de pèrdues i guanys

MILIONS D'EUROS

	Exercici 2016	Exercici 2015	Variació (%)
Ingressos	619,59	627,21	-1,2
Xifra de negocis	602,54	618,27	-2,5
Uns altres ingressos d'explotació	4,38	6,37	-31,2
Variació d'existències	12,67	2,57	×4,9 ¹
Despeses	-561,34	-594,59	-5,5
Aprovisionaments	-270,22	-279,41	-3,3
Subministraments	-101,85	-124,22	-18,0
Despeses de personal	-81,82	-79,86	2,5
Unes altres despeses d'explotació	-107,45	-111,10	-3,3
Ebitda	58,25	32,62	78,6
Amortitzacions	-19,37	-19,87	-2,5
Resultat per la reversió del deteriorament	11,99	0,00	—
Ebit	50,87	12,75	×4,0¹
Despeses financeres	-5,44	-7,65	-25,8
Diferències de canvi	-0,12	1,65	—
Resultat abans d'impostos	45,31	6,75	×6,7¹
Impostos als guanys	-0,15	0,49	—
Resultat de l'exercici	45,16	7,24	×6,2¹

¹ Factor multiplicatiu.

(ii) Resultats de la divisió de derivats del clor

Com hem dit en el subapartat b) anterior, l'evolució favorable de la sosa càustica, el PVC i els productes comercialitzats va ser la principal causa que explica el creixement de l'1% de la facturació de la divisió de derivats del clor entre el 2015 i el 2016, que per contra es va veure perjudicada per la venda de la fàbrica de Palos de la Frontera i la Salina de Huelva.

L'augment del volum de vendes i del preu de la sosa càustica està connectat amb la menor disponibilitat d'aquest producte en el mercat europeu com a conseqüència de la parada de plantes de producció que operen amb tecnologia de mercuri. El 2016, van augmentar així mateix les vendes de sosa comercialitzada.

El marge de la sosa i de la resta de derivats del clor s'han vist beneficiats pel baix cost de les energies el 2016. En el cas del PVC, a més, també va contribuir la caiguda del preu de les seves principals matèries primeres, l'EDC i l'etilè.

Resultats dels negocis

MILIONS D'EUROS

	Divisió de derivats del clor			Divisió de química intermèdia			Divisió de farmàcia		
	Exercici 2016	Exercici 2015	Variació (%)	Exercici 2016	Exercici 2015	Variació (%)	Exercici 2016	Exercici 2015	Variació (%)
Xifra de negocis	389,09	385,11	1,0	160,59	184,33	-12,9	52,86	48,83	8,3
Ebitda	33,35	13,69	x2,4¹	16,00	11,84	35,1	8,90	7,09	25,5
Amortitzacions	-12,52	-13,30	-5,9	-4,29	-4,03	6,5	-2,56	-2,54	0,8
Reversió del valor dels actius	11,99	0,00	—	0,00	0,00	—	0,00	0,00	—
Ebit	32,82	0,39	x84,2¹	11,71	7,81	49,9	6,34	4,55	39,3
Resultat financer	-3,62	-4,66	-22,3	-1,64	-1,06	54,7	-0,54	-0,28	92,9
Resultat abans d'impostos	29,44	-4,27	—	10,07	6,75	49,2	5,80	4,27	35,8
Actius	301,06	284,26	5,9	209,43	179,40	16,7	49,69	48,02	3,5
Passius	216,20	228,15	-5,2	87,99	74,07	18,8	36,16	33,58	7,7
Inversions en immobilitzat	14,01	3,13	x4,5 ¹	3,71	4,46	-16,8	3,31	2,76	19,9

¹ Factor multiplicatiu

Tot això va permetre una significativa millora de l'ebitda d'aquesta divisió, que es va multiplicar per 2,4 vegades en passar de 13,69 milions d'euros el 2015 a 33,35 milions d'euros el 2016, una diferència de 19,66 milions d'euros.

El 2016, es va procedir a revertir el deteriorament del valor de certs actius, que s'havia realitzat el 2014, principalment de la fàbrica de Vila-seca II, per un import total d'11,99 milions d'euros, en estimar que es consolidarà la millora de la rendibilitat del PVC operada en tots dos últims exercicis.

Aquest fet, juntament amb el major ebitda obtingut, va possibilitar que el resultat de l'exercici d'aquest negoci fos de 29,44 milions d'euros, 33,71 milions d'euros més que el 2015, quan va obtenir un resultat negatiu de 4,27 milions d'euros.

(iii) Resultats de la divisió de química intermèdia

El 2016, tot i la significativa reducció de la seva xifra de negocis (-12,9%), la divisió de química intermèdia va experimentar una important recuperació de marges.

L'explicació a aquest fet és que només es va traslladar parcialment la caiguda del preu de les matèries primeres i energies en el preu dels productes finals, cosa que al seu torn va ser possible gràcies a la fortalesa que va mostrar la demanda en la majoria dels principals mercats.

Entre el 2015 i el 2016 l'ebitda d'aquesta divisió va passar d'11,84 milions d'euros el 2015 a 16,00 milions d'euros el 2016, un augment del 35,1%.

La millora de l'ebitda es va traslladar al resultat de l'exercici, que va ser un 45,4% superior a l'assolit el 2015, i es va situar en 10,06 milions d'euros.

(iv) Resultats de la divisió de farmàcia

La divisió de farmàcia va seguir el 2016 millorant el seu resultat. En comparació amb l'any anterior, el benefici d'aquest negoci va passar de 4,32 milions d'euros a 5,80 milions d'euros.

Aquesta diferència recull la millora de l'ebitda de la divisió, que entre el 2015 i el 2016 va augmentar un 25,5% i es va situar en 8,90 milions d'euros (7,09 milions d'euros el 2015).

Com hem dit anteriorment, la facturació de la divisió de farmàcia va augmentar un 8,3% entre el 2015 i el 2016 per l'augment de preus dels principals productes, el manteniment dels volums venuts i el major pes que estan adquirint els productes més cars del seu portafoli.

La divisió de farmàcia va poder seguir millorant el seu marge de l'ebitda sobre vendes, que va passar del 14,5% el 2015 al 16,8% del 2016.

e) Mercats geogràfics

La reducció de vendes del Grup Ercros el 2016, un 2,5% respecte de les del 2015, va tenir una major repercussió en el mercat interior (-3,2%) però també es va deixar sentir en l'exportació (-1,9%).

Les vendes realitzades a Espanya, per un import de 307,69 milions d'euros, van suposar el 51,1% de la xifra de negocis consolidada. El 48,9% restant va correspondre a les vendes en el mercat exterior, per un import de 294,85 milions d'euros.

Per segon any consecutiu, l'àrea de mercat més actiu va ser el de l'OCDE, amb un augment de la facturació del 8,2% respecte del 2015. Les vendes de PVC a Turquia i les de principis actius farmacèutics també en aquest país i al Japó van ser les protagonistes d'aquesta pujada. El mercat que engloba els països de l'OCDE que no pertanyen a la Unió Europea representa el 9% de les vendes totals del Grup.

Però l'àrea geogràfica més important per al Grup és la Unió Europea, destinació del 27,9% de les vendes consolidades. Aquest mercat va tenir un creixement molt lleu (1,1%) impulsat per l'augment de vendes a Itàlia.

A la resta del món es va facturar el 12,1% de la xifra de negocis del Grup. Aquesta àrea de mercat va experimentar una disminució important (-13,7%) respecte de l'any anterior a causa, principalment, de les menors vendes de la divisió de química intermèdia. Els mercats que pitjor es van comportar van ser Brasil i els països asiàtics, aquests últims afectats pel menor creixement de la Xina.

La divisió de derivats del clor va vendre a Espanya el 63,9% de la seva xifra de negocis. Aquest mercat es va mantenir pràcticament estable (+ 0,2%) mentre que van augmentar les vendes a l'exterior (+2,6%).

A la divisió de química intermèdia la caiguda de la facturació va afectar tant al mercat espanyol (-16,9%) com a l'exterior (-10,7%). Aquest últim representa el 66,4% de la xifra de vendes d'aquesta divisió.

A la divisió de farmàcia l'augment de la facturació va repercutir de forma més significativa en el mercat espanyol, que va créixer un 11,4% enfront del mercat exterior, el creixement del qual va ser del 7,9%. Les exportacions suposen el 90,4% de les vendes d'aquest negoci.

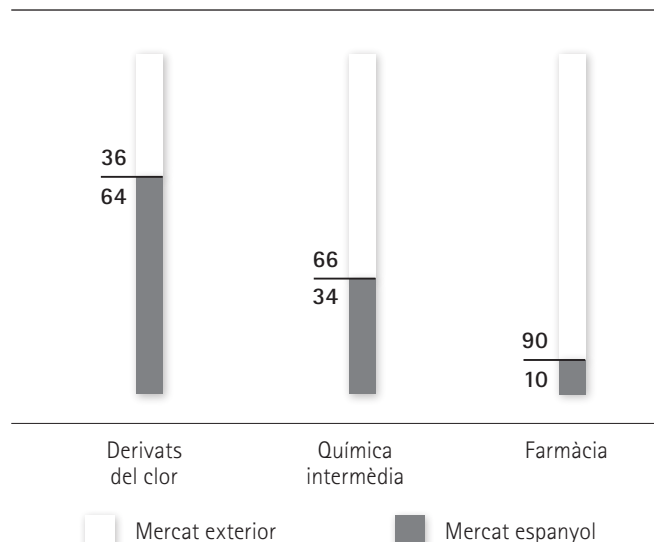
f) Tipus de canvi

Per tal de mitigar el risc de tipus de canvi, el Grup Ercros tracta d'apropar l'import de les seves vendes amb dòlars al de les seves compres amb aquesta divisa.

Després de la important devaluació de l'euro respecte del dòlar experimentada l'any anterior, el 2016 la correlació de les dues divises presenta una gran estabilitat. El tipus de canvi mitjà va passar d'1,110 euro/dòlar el 2015 a 1,107 euro/dòlar el 2016.

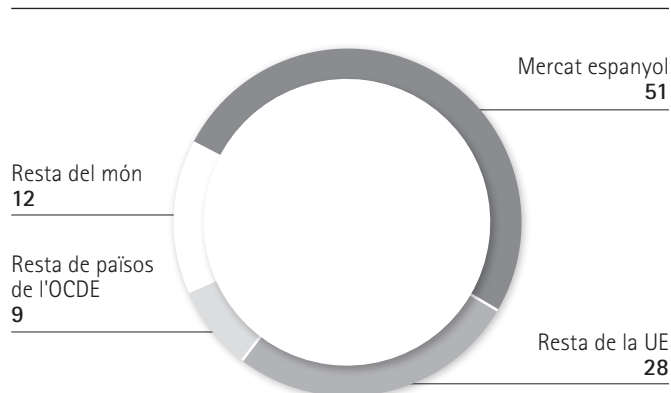
Mercats dels negocis

% SOBRE LES VENDES DE CADA NEGOCI EL 2016

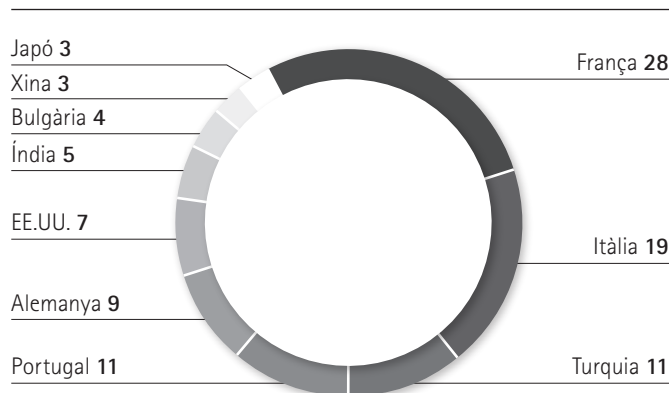
Distribució de les vendes per àrees geogràfiques

% SOBRE LES VENDES TOTALES EL 2016

Els 10 principals destinacions

% SOBRE LES EXPORTACIONS EL 2016

Tot i que en la comparació amb l'exercici passat l'efecte del dòlar ha estat neutre, el nivell proper a la paritat d'aquesta divisa amb l'euro va tenir un efecte beneficiós en millorar la posició competitiva dels productes del Grup, alhora que va afavorir el retorn amb euros de les vendes amb dòlars, fet que va millorar la rendibilitat.

Les vendes amb dòlars van arribar als 85,98 milions de dòlars (94,38 milions de dòlars l'any anterior), que van suposar el 12,9% de les vendes consolidades (13,8% l'any anterior).

Pel que fa a les compres, les que es van pagar amb dòlars van ascendir a 52,61 milions de dòlars (35,10 milions de dòlars l'any anterior), que suposen el 12,8% de l'import total dels aprovisionaments i subministraments satisfets pel Grup (el 7,9% l'any anterior).

La disminució de les vendes amb dòlars i l'augment de les compres amb aquesta divisa van comportar una reducció en l'exposició neta del Grup al dòlar, en concret el saldo net de les vendes menys les compres amb aquesta divisa el 2016 va ascendir a 33,37 milions de dòlars en vers els 59,28 milions de dòlars el 2015.

La divisió de química intermèdia i la divisió de farmàcia són els negocis més exposats al tipus de canvi del dòlar, per l'elevat import de les vendes efectuades amb dòlars en relació amb les compres satisfetes amb aquesta divisa, en ambdós casos propera al doble.

A continuació adjuntem un quadre resum amb les operacions de compra i venda amb dòlars realitzades pel Grup Ercros:

	Exercici 2016	Exercici 2015
Vendes amb dòlars (milions)	85,98	94,38
<i>Tipus de canvi mitjà euro/dòlar</i>	<i>1,10</i>	<i>1,11</i>
Equivalent amb euros (milions)	77,85	85,24
Compres amb dòlars (milions)	52,61	35,10
<i>Tipus de canvi mitjà euro/dòlar</i>	<i>1,11</i>	<i>1,11</i>
Equivalent amb euros (milions)	47,49	31,70
Saldo net d'operacions amb dòlars	33,37	59,28
Equivalent amb euros (milions)	30,36	53,54

La previsió del Grup és que l'evolució del dòlar en el mitjà i llarg termini mostri un increment de valor respecte de l'euro, donada la política de pujada de tipus d'interès iniciada per la Reserva Federal. Tenint en compte això, el Grup no considera necessari efectuar cap cobertura sobre l'exposició neta a la divisa dòlar.

2. Indicadors fonamentals

Indicadors ¹	Exercici 2016	Exercici 2015
Financers		
Liquiditat	1,18	0,98
Solvència	1,13	0,98
Endeutament	0,33	0,52
Cobertura del deute	1,26	2,80
ROCE (%)	15,04	4,16
Període mitjà de cobrament (dies)	65,00	68,00
Període mitjà de pagament (dies)	62,31	70,70
Operatius		
Producció (milions de tones)	2,05	2,14
Valor afegit (milions d'euros)	140,31	112,48
Productivitat (euros/persona)	103.397,20	82.162,16
Marge brut/ingressos (%)	56,39	55,45
Marge d'ebitda/vendes (%)	9,67	5,28
Borsaris		
Cotització (euros/acció)	1,84	0,62
Capitalització (milions d'euros)	209,92	70,28
BPA (euros)	0,40	0,06
CFA (euros)	0,34	0,12
PER	4,65	9,71
PVC	0,95	0,40
Socials		
IF	2,97	1,67
IFG global	4,85	3,03
Absentisme	4,50	4,17
Índex d'emissions	1.060	1.058
Emissions directes de CO ₂ (milions de tones de CO ₂ equivalent) ²	0,66 ³	0,67
Activitat amb certificació de qualitat (%)	100,00	100,00
Activitat amb certificació ambiental (%)	100,00	100,00
Activitat amb certificació de prevenció (%)	100,00	100,00

¹ La fórmula de càlcul i el propòsit de cada indicador es descriuen al final d'aquest capítol.

² Emissions directes i indirectes de CO₂ equivalent (abast 1 i 2).

³ Pendent de verificació externa.

3. Qüestions relatives al medi ambient

a) Objectiu

La gestió mediambiental al Grup s'encamina a prevenir la contaminació i disminuir progressivament les emissions i els residus generats, mitjançant els tractaments més adequats; a reduir l'impacte ambiental generat per la seva activitat, gràcies a la innovació dels processos productius, i a aconseguir un ús més racional de l'energia amb la implantació de les tecnologies més avançades i la incorporació de millores en els sistemes de producció. Tot això implica:

- Disminuir els abocaments a l'aigua i les emissions a l'atmosfera, especialment les de gasos d'efecte hivernacle pels seus efectes sobre el canvi climàtic.
- Reduir i racionalitzar el consum de subministraments energètics i recursos naturals.
- Disminuir els residus industrials generats, prioritzant la seva reducció i assegurant que se'ls dona el tractament més adequat.
- Preservar la biodiversitat de les àrees protegides que formen part de l'entorn de les instal·lacions industrials.

b) Eines disponibles

Les principals eines per aconseguir aquests objectius són: el sistema de gestió de la sostenibilitat, del qual emanen la política de sostenibilitat i el manual que la desenvolupa, així com procediments i plans derivats d'aquesta política; els acords voluntaris subscrits pel Grup, principalment el programa Responsible Care del sector químic; la formació i els comitès de sostenibilitat.

La política de sostenibilitat del Grup Ercros proporciona el marc de referència que regeix les seves actuacions en matèria de sostenibilitat i té per objectiu la protecció de les persones i de l'entorn ambiental, a més d'altres pilars fonamentals com són la tutela de producte i la satisfacció de les necessitats dels seus clients. La política de sostenibilitat es desenvolupa en el manual de sostenibilitat, que fixa les directrius bàsiques del sistema de gestió i del qual deriven els procediments generals corporatius que constitueixen el fonament sobre el qual es defineixen els documents específics de cada centre.

A més, el Grup disposa de procediments per regular la formació de les persones que treballen a les seves instal·lacions; la comunicació interna; la sensibilització, consulta i participació del personal, i la presentació de denúncies respecte de la vulneració del codi de conducta ètic (canal ètic), entre altres. En relació amb els grups d'interès externs, el Grup disposa d'un procediment que regula la presentació de denúncies, queixes i suggeriment de millora (línia d'atenció al públic, «LAP»).

L'òrgan responsable de garantir la sostenibilitat és el comitè d'Ercros per al desenvolupament sostenible («Cedes»).

c) Sistemes de gestió i certificacions

El Grup aplica un sistema de gestió de la sostenibilitat, que certifica i verifica anualment una empresa acreditada, i que es basa en les següents normes de referència específica en matèria mediambiental:

- La norma UNE-EN ISO 14001:2004. Des d'abril del 2009, totes les instal·lacions industrials del Grup estan acreditades d'acord amb aquesta norma.
- El sistema de registre europeu *eco-management and audit scheme* («EMAS»). En l'actualitat estan inscrites totes les fàbriques llevat de les d'Almussafes, Cerdanyola i Flix. El 2016, la fàbrica d'Aranjuez va tornar a estar inscrita en aquest registre després d'una suspensió temporal mentre es corregien algunes deficiències.

A més, el Grup aplica a les seves instal·lacions productives altres sistemes de gestió amb influència mediambiental, que són certificats i verificats anualment per una empresa acreditada, i que es basa en les següents normes:

- La norma UNE-EN ISO 14064-1:2012, sobre especificacions per a la quantificació i declaració de les emissions de gasos d'efecte hivernacle. La certificació d'aquesta norma s'ha mantingut el 2016 i de la seva aplicació deriva el càlcul de la petjada de carboni del Grup com a organització.
- La norma UNE-EN ISO 50001, sobre sistemes de gestió energètica, que està implantada a les fàbriques de Vila-seca I, Vila-seca II, Sabiñánigo i Tarragona.

d) Èxits

El compromís del Grup en la millora contínua dels objectius ambientals es confirma amb els següents èxits assolits el 2016:

- L'índex d'emissions es va mantenir en el mateix nivell de l'any anterior. Les emissions directes de gasos d'efecte hivernacle van descendir significativament (un 12%) entre tots dos exercicis. La principal raó d'aquest descens va ser la parada de les plantes de cogeneració i la posada en marxa d'una nova caldera molt més eficient energèticament en el Complex de Tarragona.
- La posada en marxa de la nova planta de tractament de gasos a la fàbrica de Cerdanyola (*bioscrubber*) que va permetre reduir les emissions de formaldehid i complir amb els requeriments de l'autorització ambiental integrada.
- El nivell de compliment mitjà del programa Responsible Care va ser del 99,4% (99,2% el 2015).

e) Litigis i riscos

El 2016, es van produir els següents nous litigis significatius o les següents novetats en relació amb els principals litigis pendents de resolució.

En relació amb la Societat

- El 2 de febrer del 2016, la Generalitat de Catalunya va contestar el recurs contenciós-administratiu presentat per Ercros contra la desestimació de la sol·licitud de nul·litat de l'aprovació de la modificació no substancial de l'autorització ambiental integrada de la planta d'Inovyn de Martorell, relativa a l'increment de la capacitat de les cel·les de mercuri del procés electrolític. En base a aquesta contestació, el 3 de maig, Ercros va presentar al·legacions complementàries. Conclòs el tràmit de conclusions, actualment el recurs està pendent d'assenyalament, votació i decisió.
- El 19 de maig del 2016, la sala de Medi Ambient de la Fiscalia General de l'Estat va comunicar a Ercros la transformació en diligències d'investigació penal de l'expedient governatiu incoat en relació amb fets presumptament il·licits amb transcendència mediambiental relacionats amb diferents centres del Grup. El 9 de juny, Ercros va presentar un escrit a aquesta Fiscalia en el qual sol·licitava que se li donés trasllat de les actuacions així com de les futures actuacions que es practiquessin. La Fiscalia va declinar la personació d'Ercros assenyalant que, fins ara, no es té constància de la comissió concreta d'un delicte.
- Al llarg del 2016, Ercros va ser condemnada al pagament dels recàrrecs de prestacions per falta de mesures de seguretat en tres casos d'exposició a l'amiant. A més el juny, Ercros va assumir el pagament de 80.000 euros per una demanda de danys i perjudicis per exposició a l'amiant a favor dels hereus d'una ex empleada. En una altra demanda per exposició a l'amiant, Ercros va quedar absoluta de responsabilitat. Totes les persones relacionades amb aquests casos treballaven a fàbriques que històricament havien pertangut a alguna empresa del Grup i que o van cessar la seva activitat o es van vendre fa almenys 25 anys.

En relació amb la fàbrica de Cerdanyola

- El 2 de març i el 20 d'octubre del 2015, Ercros va ser informada de la imposició de dues sancions per incompliment greu del límit d'emissió de formaldehid a la fàbrica de Cerdanyola per l'import mínim, de 20.000 euros, que Ercros va satisfer. Encara no s'ha iniciat el tràmit de prova del recurs presentat per la Societat davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, l'11 de febrer del 2014, contra la resolució de la Generalitat de Catalunya que imposa un valor límit d'emissió de formaldehid de 20 mg/m³ a la fàbrica de Cerdanyola, basat en què la normativa autonòmica i estatal en vigor no en fixa cap.

Lligat a aquesta demanda, Ercros va iniciar un segon procediment contenciós-administratiu davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya contra la resolució de la Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya en relació amb la modificació no substancial de l'autorització ambiental integrada de la fàbrica de Cerdanyola, consistent en la unificació dels focus d'emissió de gasos a l'atmosfera. Com en el cas anterior, s'impugna el valor límit d'emissió de formaldehid recollit en aquesta resolució. Actualment aquest procediment es troba pendent d'assenyalament per a votació i decisió.

En relació amb la fàbrica de Flix

- El 24 de març del 2016, l'Agència Catalana de l'Aigua va acordar iniciar un procediment de comprovació en relació amb el tipus aplicable en concepte de cànon de l'aigua per a usos industrials i assimilables dels tres primers trimestres del 2015 a la fàbrica de Flix. El 13 d'abril, Ercros va presentar al·legacions sol·licitant l'anul·lació de la proposta de liquidació.

El 2 de febrer del 2015, aquesta agència havia estimat el recurs presentat per Ercros contra la revisió d'ofici del cànon de l'aigua de la fàbrica de Flix, corresponent al 2013, que utilitzava per a la correcció de l'esmentat cànon aquells valors que resultaven desfavorables per a l'empresa. Dies després, es va rebre la revisió del cànon del 2014, que utilitza els mateixos criteris, fet que va motivar la presentació d'al·legacions per part d'Ercros el 29 de maig del 2015.

El 20 de maig del 2016, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va dictar una sentència en la qual desestimava el recurs contenciós-administratiu interposat per Ercros contra la revisió d'ofici del cànon de l'aigua de la fàbrica de Flix corresponent a l'exercici 2011.

El 28 de desembre del 2016, aquest mateix tribunal va desestimar, parcialment, el recurs contenciós administratiu interposat per Ercros contra la resolució del 17 d'octubre del 2013 de la Junta de Finances que desestimava la reclamació econòmica administrativa interposada per Ercros contra la resolució de determinació del cànon de l'aigua per al 2012.

- El 27 de maig del 2016, Ercros va interposar un recurs d'apel·lació contra la resolució del jutjat de primera instància número 36 de Barcelona en la qual s'estableix que la jurisdicció contenciosa administrativa és la competent per veure la demanda interposada per Ercros per lesió pel conveni subscrit amb Acuamed i l'Ajuntament de Flix, pel qual Ercros va cedir l'ús del seu abocador en aquesta localitat. El recurs està pendent de resolució per l'Audiència Provincial de Barcelona que ha de decidir si la controvèrsia es residencia en la jurisdicció civil, com defensa Ercros, o en la contenciosa administrativa, com defensen les altres parts.

En relació amb la fàbrica de Tortosa

- El 22 de gener del 2015, Ercros va formular la corresponent demanda a través de la via judicial contenciosa administrativa contra la Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, després que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya desestimés parcialment el recurs contenciós-administratiu presentat per Ercros contra la resolució de l'esmentada administració, en la qual se li exigeix una fiança per la gestió de residus de la fàbrica de Tortosa i la imposició de nous límits de carboni orgànic total («COT») en dos focus emissors, com a condició per renovar l'autorització ambiental integrada d'aquesta fàbrica. El 18 de desembre del 2015, Ercros va formular el seu escrit de conclusions mentre que l'administració demandada ho feia el 20 de gener del 2016. Les actuacions continuen pendents d'assenyalament per a votació i decisió.

En relació amb la fàbrica de Palos de la Frontera (venuda el 2 de juny del 2015)

- El 19 de novembre del 2015, la Conselleria de Medi Ambient i Ordenació del Territori de la Junta d'Andalusia va obrir, a instàncies de la Fiscalia, un expedient informatiu a Ercros per un suposat delictes mediambiental comès entre el 2008 i el 2015 a la fàbrica de Palos de la Frontera. Ercros va presentar la informació requerida en forma i termini sense que, de moment, hi hagi hagut resposta de l'administració.

Tots aquests casos estan aprovisionats en la quantia que el Grup considera que existeix una probabilitat raonable que es reconegui judicialment i per tant hagi de fer-ne front.

Els riscos de caràcter mediambiental inherents a l'activitat del Grup vénen descrits en el capítol 5.1 a) (i).

Entre les actuacions de caràcter mediambiental que Ercros ha de fer front, destaquen la remediació de terrenys de les fàbriques de Flix, Vila-seca I, Vila-seca II, Palos de la Frontera i El Hondón (on s'ubicava l'antiga fàbrica de Cartagena), així com el projecte de recuperació del runam Terrera Nova de Cardona.

Ercros també haurà d'escometre abans del 2018 el tancament de les plantes de producció de clor amb tecnologia de mercuri [veure el capítol 2.3 b)].

f) Incentius públics, subvencions i desgravacions

Les despeses incorregudes pel Grup amb la finalitat de protegir i millorar el medi ambient el 2016 van ascendir a 18,20 milions d'euros (16,41 milions d'euros el 2015).

El 2016, es van rebre subvencions per drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle, per un import de 2,08 milions d'euros (1,90 milions d'euros l'exercici 2015).

Al tancament de l'exercici 2016, el Grup posseeix incentius i deduccions fiscals pendents d'aplicació, per inversions per a la protecció del medi ambient, generats entre el 2002 i el 2006, que totalitzen 0,74 milions d'euros (1 milió d'euros el 2015).

4. Qüestions relatives al personal

a) Model de gestió

El Grup ha desenvolupat i consolidat un model de gestió de l'equip humà homologat per a tots els seus centres que és coherent amb la realitat industrial i l'entorn empresarial en què es mou.

Els objectius d'aquest model són: (i) permetre que els homes i dones que treballen al Grup puguin desenvolupar sense límits el seu potencial humà i (ii) adaptar el seu nivell de formació a les necessitats empresarials.

b) Evolució de la plantilla

Entre el 2015 i el 2016, la plantilla mitjana del Grup Ercros es va reduir en 12 persones en passar de 1.369 a 1.357. El 31 de desembre del passat exercici, la plantilla era de 1.350 persones.

c) Estructura del personal

La reducció de plantilla mitjana no va comportar canvis en les categories laborals respecte del 2015.

El col·lectiu del personal tècnic representa el 43% de la plantilla mitjana total; el dels operaris i subalterns, el 42% i l'administratiu, el 15%. Les dones ocupen majoritàriament tasques tècniques i administratives.

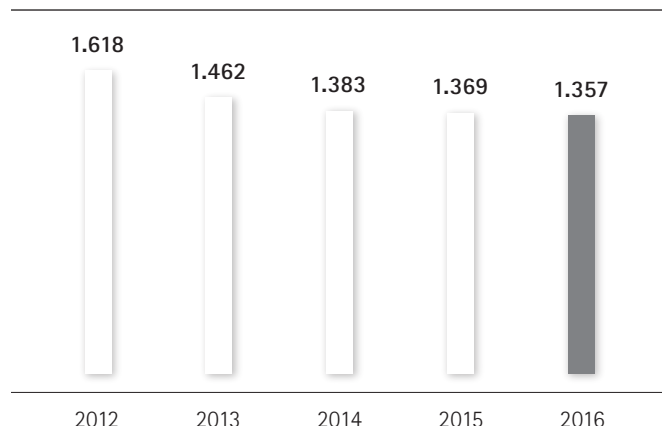
d) Diversitat de gènere i igualtat d'oportunitats

Les dones representen el 15% de la plantilla, un punt percentual més que el 2015 a causa de l'increment de sis dones a la plantilla mitjana del 2016 en un context de reducció de la plantilla mitjana total de 12 persones.

El 10 de juny del 2016, la junta general ordinària d'accionistes va aprovar el nomenament de la Sra. Lourdes Vega Fernández com a consellera de la Societat, fet que va suposar la incorporació per primera vegada en la història d'una dona en el consell d'administració d'Ercros i va en la línia d'allò que preveu l'article 8.3 del reglament del consell.

Evolució de la plantilla mitjana

NOMBRE DE PERSONES

El Grup no realitza cap discriminació per raó de gènere en els processos de selecció, en la política salarial ni en la política funcional. Tot i amb això, la presència de dones difereix de la desitjada. S'espera que l'execució del Pla d'igualtat i el relleu generacional facilitin l'apropament a la paritat de gènere.

La comissió per a la igualtat, integrada per representants de la direcció del Grup i dels agents socials, és l'òrgan responsable de promoure la igualtat i no discriminació en el si del Grup i de vetllar pel compliment de la política d'igualtat.

El Grup Ercros compleix l'objectiu del 2% de contractació de personal que té alguna discapacitat major o igual al 33%. Aquest percentatge es cobreix mitjançant (i) la contractació directa, el 2016 hi havia 15 persones en aquesta situació a la plantilla del Grup (14 persones el 2015), i (ii) la contractació de serveis a centres especials d'ocupació.

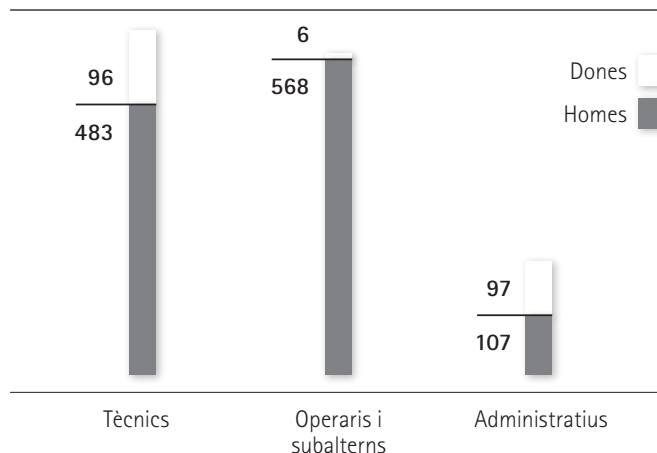
e) Desenvolupament, promoció i formació

La formació ocupa un espai destacat en l'activitat del Grup. Les àrees que reben una major atenció són les de prevenció, medi ambient i desenvolupament personal i professional.

Al llarg del 2016, el Grup va coordinar 491 accions formatives, que van comptar amb 5.716 assistents i van suposar 34.936 hores lectives (el 2015, van rebre formació 4.838 assistents en 380 accions formatives que van suposar 28.798 hores lectives). D'aquestes accions, 135 van rebre una bonificació mitjançant la Fundació Tripartida per a la Formació en l'Ocupació les quals van comptar amb 1.129 assistents amb un total de 15.266 hores lectives. El crèdit disponible per a la bonificació de les accions formatives en l'exercici passat va ser de 165.789,04 euros, del qual es va utilitzar el 100%.

Distribució de les categories per gènere

NOMBRE DE PERSONES

El 2016, cada persona de la plantilla que va assistir a algun curs va rebre una mitjana de 27,75 hores de formació (21,04 hores el 2015).

El Grup té subscrits 21 convenis amb centres docents per a la realització de pràctiques laborals en els seus centres de treball. El 2016, 45 estudiants de formació professional, grau i postgrau es van acollir a aquesta possibilitat.

f) Prevenció

El 2016, l'índex de freqüència d'accidents global, que mesura el nombre d'accidents —amb i sense baixa— del personal propi i extern per cada milió d'hores treballades, va ser del 4,85 (el 3,03 el 2015) amb un total de 16 accidents, 12 dels quals van comportar baixa mèdica. Entre el 2015 i el 2016, va créixer el nombre d'accidents entre el personal propi (que va passar de sis a deu) així com el del personal d'empreses contractades (que va passar de quatre a sis). En comparació amb l'índex de freqüència d'accidents global mitjà dels últims cinc anys, aquest índex és un 42,2% superior.

L'absentisme per malaltia comuna va ser del 4,5% enfront del 4,2% del 2015.

Mètode de càlcul i propòsit de cada indicador

Liquiditat:

- Càlcul: actius corrents ÷ passius corrents.
- Propòsit: avaluar la capacitat per fer front als compromisos de pagament a curt termini.

Solvència:

- Càlcul: (patrimoni total + passius no corrents) ÷ actius no corrents.
- Propòsit: avaluar en quina mesura els actius no corrents estan finançats amb recursos permanents.

Endeutament:

- Càlcul: deute net ÷ capital emprat.
- Propòsit: avaluar el grau de finançament extern al Grup.

Cobertura del deute:

- Càlcul: deute net ÷ resultat brut d'explotació
- Propòsit: avaluar la capacitat de devolució del finançament extern en nombre d'anys.

ROCE:

- Càlcul: resultat d'explotació ÷ recursos emprats.
- Propòsit: avaluar la capacitat dels actius en explotació per generar beneficis operatius.

Període mitjà de cobrament:

- Càlcul: (deutors mitjans de l'exercici ÷ vendes) × 365.
- Propòsit: avaluar la mitjana de dies que transcorre entre les vendes i els cobraments totals de l'exercici.

Període mitjà de pagament:

- Càlcul: (creditors mitjans de l'exercici ÷ costos d'explotació) × 365.
- Propòsit: avaluar la mitjana de dies que transcorre entre les compres i els pagaments totals de l'exercici.

Producció:

- Càlcul: volum d'unitats produïdes.
- Propòsit: mesurar el nombre d'unitats físiques produïdes.

Valor afegit:

- Càlcul: resultat brut d'explotació + despeses de personal.
- Propòsit: mesurar la riquesa que genera el Grup.

Productivitat:

- Càlcul: valor afegit ÷ nº de treballadors.
- Propòsit: mesurar la contribució de cada empleat a la generació de valor afegit del Grup.

Marge brut÷ingressos:

- Càlcul: (ingressos – aprovisionaments) ÷ ingressos.
- Propòsit: avaluar la rendibilitat de la cartera de productes del Grup.

Marge d'ebitda÷vendes:

- Càlcul: resultat brut d'explotació ÷ vendes.
- Propòsit: mesurar la rendibilitat de les vendes en relació amb els beneficis bruts d'explotació obtinguts.

Cotització:

- Càlcul: preu de la cotització de l'acció d'Ercros al tancament de l'exercici.
- Propòsit: conèixer el valor que dona el mercat a cada acció de la Societat.

Capitalització:

- Càlcul: preu de cotització al tancament ÷ nombre d'accions emeses.
- Propòsit: conèixer el valor que el mercat assigna als fons propis del Grup.

BPA:

- Càlcul: resultat de l'exercici ÷ nombre d'accions.
- Propòsit: mesurar el benefici que correspon a cada acció.

CFA:

- Càlcul: *cash flow* d'explotació ÷ nombre d'accions.
- Propòsit: mesurar el flux de diners generats que correspon a cada acció.

PER:

- Càlcul: capitalització ÷ resultat de l'exercici.
- Propòsit: conèixer el nombre de vegades que el benefici per acció està inclòs en el valor de l'acció.

PVC ó P/BV:

- Càlcul: capitalització ÷ patrimoni total.
- Propòsit: relacionar el valor de la Societat en la Borsa amb el seu valor teòric comptable.

IF:

- Càlcul: nombre d'accidents amb baixa del personal propi × cada milió d'hores treballades.
- Propòsit: mesurar l'accidentabilitat del personal propi.

IFG global:

- Càlcul: nombre d'accidents amb i sense baixa del personal propi i extern × cada milió d'hores treballades.
- Propòsit: mesurar l'accidentabilitat total –amb i sense baixa– de totes les persones que treballen a les instal·lacions del Grup, siguin o no de la plantilla del Grup.

Absentisme:

- Càlcul: percentatge de jornades perdudes ÷ total de jornades teòriques a treballar a l'any.
- Propòsit: conèixer el percentatge de jornades perdudes per malaltia comuna.

Índex d'emissions:

- Càlcul: volum dels contaminants més significatius (atmosfera, aigües i residus) × un factor que varia en funció de la seva perillositat.
- Propòsit: mesurar l'evolució del comportament ambiental del Grup.

Emissions directes de CO₂:

- Càlcul: segons les directrius de la norma UNE-EN ISO 14064-1:2012.
- Propòsit: mesurar la incidència de l'activitat sobre el canvi climàtic.

Activitat amb certificació de qualitat:

- Càlcul: percentatge de centres amb certificació ISO 9001 ÷ total de centres.
- Propòsit: conèixer el grau d'implantació d'un sistema de gestió de la qualitat al Grup.

Activitat amb certificació ambiental:

- Càlcul: percentatge de centres amb certificació ISO 14001 ÷ total de centres.
- Propòsit: conèixer el grau d'implantació d'un sistema de gestió mediambiental al Grup.

Activitat amb certificació de prevenció:

- Càlcul: percentatge de centres amb certificació OHSAS 18001 ÷ total de centres.
- Propòsit: conèixer el grau d'implantació d'un sistema de gestió de la prevenció de riscos laborals al Grup.

1. Anàlisi econòmica del balanç

Per a una millor anàlisi i comparació, el Grup utilitza com a eina de gestió l'anàlisi econòmica del balanç, que s'obté a partir de determinades recllassificacions de presentació de l'estat consolidat de situació financera a fi de reduir el nombre de magnituds operatives.

En l'evolució del balanç econòmic, entre el tancament del 2015 i el corresponent del 2016, s'observa un augment tant dels actius no corrents, en 18,93 milions d'euros, ocasionat per les majors inversions realitzades en el marc del Pla Act, com del capital circulant, en aquest cas de 12,94 milions d'euros, com a conseqüència de la reducció del saldo amb els proveïdors i de l'augment de les existències.

El major patrimoni total del Grup, per un import de 43,95 milions d'euros, és conseqüència dels beneficis obtinguts a l'exercici. D'altra banda, la reducció del deute financer net, en 17,77 milions d'euros, es deu a la generació de tresoreria procedent de les operacions ordinàries del Grup [veure l'apartat 2 a) (i) següent]. Al tancament del 2016, el deute financer net era de 73,46 milions d'euros.

Anàlisi econòmica del balanç

MILIONS D'EUROS

	31-12-16	31-12-15	Variació (%)
Actius no corrents	274,79	255,86	7,4
Capital circulant	63,53	50,59	25,6
Recursos emprats	338,32	306,45	10,4
Patrimoni total	219,83	175,88	25,0
Deute financer neta ¹	73,46	91,23	-19,5
Provisions i altres deutes	45,03	39,34	14,5
Origen dels fons	338,32	306,45	10,4

¹ Tots els deutes de caràcter financer amb entitats no bancàries estan inclosos en el deute financer net. Així mateix, a més de l'efectiu i altres mitjans líquids equivalents, aquells dipòsits que garanteixen compromisos de deute s'han considerat com a menor deute financer (el 2016: 26,43 milions d'euros, i el 2015: 28,29 milions d'euros).

2. Liquiditat

El Grup gestiona el seu risc de liquiditat utilitzant tècniques de planificació financera. Aquestes tècniques tenen en consideració els fluxos d'entrada i de sortida de tresoreria de les activitats ordinàries, la inversió i el finançament.

L'objectiu del Grup és mantenir un equilibri entre la flexibilitat, el termini i les condicions de les fonts de finançament contractades, en funció de les necessitats previstes a curt, mitjà i llarg termini.

El finançament del Grup està subjecte al compliment d'obligacions i ràtios financeres, que el 2016 han estat adequadament acomplerts.

La millora dels resultats va suposar un canvi en la situació de l'actiu corrent que, el 31 de desembre del 2016, va superar en 38,51 milions d'euros el passiu corrent, mentre que al tancament del 2015 es produïa una situació inversa, el passiu corrent superava l'actiu corrent en 4,34 milions d'euros.

a) Principals fonts de finançament

El 2016, el Grup ha utilitzat les següents fonts de finançament:

(i) Externes

- La línia de *factoring* amb euros amb recurs sindicat, que li permet finançar el circulant fins a un límit de 102,15 milions d'euros. El 31 de desembre del 2016, el saldo disposat d'aquesta línia era de 64,73 milions d'euros enfront dels 81,03 milions d'euros de l'exercici anterior. Aquesta reducció respon a la menor necessitat del Grup de disposar de finançament a causa de la millora en la generació de caixa per la bona marxa dels seus negocis. El tipus d'interès aplicat és l'euribor mensual més 3,5 punts.
- El Grup espera renovar el 2017 aquesta línia de *factoring* sindicat ja que el seu compte de resultats ha experimentat una significativa millora el 2016 i té perfectament definit i en execució el Pla Act. Alternativament, hi ha la possibilitat d'acudir a altres mercats de finançament a costos i terminis similars, com és el mercat alternatiu de renda fixa («MARF») o a l'emissió de bons o altres instruments de finançament.
- La línia de titulització que anticipa comptes a cobrar de clients amb dòlars, amb un límit de 12 milions de dòlars (equivalent a 11,38 milions d'euros en el moment del contracte), en virtut de l'acord assolit amb Finacity Corporation, el 9 de maig del 2016, per als propers tres anys (2016-2019). El 31 de desembre del 2016, s'havien disposat 6,90 milions de dòlars d'aquesta línia. El tipus d'interès aplicat és el líbor més 3,5 punts.

- Els préstecs concedits i desemborsats, el 29 de desembre del 2016, pel Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat a través dels plans de foment de la competitivitat, per un import de 27,84 milions d'euros, a fi dels quals ha constituït un dipòsit en garantia per un import de 3 milions d'euros. Aquests crèdits estan destinats al finançament parcial de les inversions previstes en la primera fase del Pla Act. El tipus d'interès aplicat és del 4,1% i el termini d'amortització, de 10 anys amb un període de carència de tres.
- Els acords de finançament amb proveïdors d'inversió, per un import de 2,36 milions d'euros, que meriten un tipus d'interès de mercat.
- La línia de crèdit BIP amb American Express per al finançament de proveïdors, per un import de 2,53 milions d'euros.

El Grup confia que, com s'ha fet fins ara, si sorgissin noves oportunitats d'inversió en alguna instal·lació productiva per complir les seves expectatives de creixement es podria comptar amb finançament dels subministradors o clients dels productes beneficiats.

(ii) Internes

- El flux de caixa lliure procedent de les activitats operatives dels negocis, que el 2016 va ser de 38,95 milions d'euros (14 milions d'euros el 2015). Com hem dit en l'epígraf (i) anterior, aquest significatiu augment dels recursos generats per l'activitat dels negocis va permetre reduir la disposició de les línies de finançament extern.

Amb els recursos financers obtinguts, el Grup ha amortitzat deutes financers i atès el pagament d'interessos, per un import agregat de 35,87 milions d'euros (30,25 milions d'euros el 2015). D'aquesta manera, tot i disposar del nou finançament del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat, per 27,84 milions d'euros, el deute financer net es va poder reduir en 17,77 milions d'euros entre el 31 de desembre del 2015 i el 2016 (8,29 milions d'euros entre el 2015 i el 2014). De fet, el desemborsament dels esmentats 27,84 milions d'euros ha suposat que l'efectiu i equivalents del Grup hagi augmentat fins als 48,26 milions d'euros el 31 de desembre del 2016 (21,62 milions d'euros el 31 de desembre del 2015). La major part d'aquest efectiu es destinarà el 2017 al pagament de les inversions del Pla Act.

b) Restriccions en el repartiment de dividends

El contracte de *factoring* sindicat [veure el subapartat a) (ii) anterior], així com el contracte de préstec amb l'ICO, contempnen com a obligació per al Grup el no poder aprovar ni efectuar lliuraments de quantitats als seus accionistes (directes o indirectes), ja sigui per dividends, devolució d'aportacions en cas de reducció de capital social, distribució de qualsevol tipus de reserves, qualsevol altre tipus de prima (a excepció de la prima d'assistència a les juntes generals) remuneració o pagament, fins i tot en forma d'amortització del principal, pagament d'interessos, comissions o qualsevol altre concepte de qualsevol tipus d'endeutament contret amb els seus accionistes.

No obstant això, quan ho requerit, com ha passat el 2016 en què el consell d'administració ha proposat un pla de retribució a l'accionista, el Grup ha obtingut les dispenses oportunes.

c) Nivell d'endeutament

Entre el 31 de desembre del 2015 i el 2016, la ràtio obtinguda entre el deute financer net i la suma del patrimoni total més el deute financer net, que permet mesurar el nivell d'endeutament del Grup en relació amb els recursos disponibles i, per tant, la solvència del Grup va millorar en passar del 0,34 al 0,25, per la rebaixa del deute financer net el 2016 i l'augment dels fons propis.

En aquest mateix període, la ràtio obtinguda entre el deute financer net i l'ebitda també va millorar significativament en passar del 2,80 a l'1,26 com a conseqüència de l'augment de l'ebitda entre tots dos exercicis i la reducció del deute financer net. Una reducció que reflecteix de manera clara la important millora de la capacitat del Grup per fer front als seus deutes.

El Grup mesura i analitza aquestes ràtios de forma periòdica i efectua estimacions a futur, sent el factor clau a l'hora de determinar la seva política d'inversions, desinversions per reduir el deute, pagament de dividends, devolucions de capital als seus socis o l'emissió de noves accions.

El Grup confia en anar reduint el nivell d'endeutament en els propers anys gràcies: (i) a la venda parcial i selectiva de béns no afectes a l'explotació i (ii) a la major generació de flux d'efectiu de les seves operacions ordinàries. No obstant això, de forma puntual, el 2017 i el 2018, el deute financer augmentarà a causa del finançament extern requerit per executar les inversions contingudes en el Pla Act [veure l'apartat 3 de b) següent].

d) Morositat

D'acord amb l'article 262 de la Llei de Societats de Capital, s'informa que el 31 de desembre del 2016, el període mitjà de pagament a proveïdors era de 62,31 dies (70,70 dies al tancament del 2015), fet que suposa una reducció de 8,39 dies entre ambdós exercicis.

El 31 de desembre del 2016, els pagaments que superen els 60 dies suposaven el 39% de tots els pagaments efectuats (40,9% el 2015).

El Grup Ercros preveu que la generació de caixa derivada de la seva activitat corrent permeti el 2017 seguir reduint el percentatge de pagaments que excedeixen els 60 dies, en línia amb allò que s'ha aconseguit l'any anterior.

3. Recursos de capital

El Grup gestiona els recursos de capital (i) aplicant una política de prudència financera, que té en compte la fase i durada dels cicles econòmics, i (ii) preservant la capacitat del Grup per dur a terme les seves operacions, mitjançant el manteniment d'un elevat nivell de solvència, de manera que pugui proporcionar retorns adequats als seus accionistes i beneficis a altres agents interessats, com ara els seus empleats, clients, proveïdors, etc.

El volum de capital s'estableix en funció dels riscos existents, efectuant els corresponents ajustos en el capital en funció dels canvis en les condicions econòmiques i dels riscos associats a l'activitat.

Entre el 31 de desembre del 2015 i el 2016, el patrimoni total va augmentar en 43,95 milions d'euros a conseqüència de l'impacte positiu del resultat obtingut.

a) Compromisos fermes per a l'obtenció de recursos de capital

No existeixen compromisos fermes per a l'obtenció de recursos de capital.

b) Inversions compromeses o obligatòries

El 2016, es van executar inversions per un import de 21,03 milions d'euros, enfront dels 10,35 milions d'euros del 2015. El 31 de desembre del 2016, existien compromisos d'inversió per valor de 14,09 milions d'euros (10,40 milions d'euros en l'exercici anterior).

L'augment de l'import de les inversions executades i compromeses està relacionat amb la posada en marxa de la primera fase del Pla Act [veure el capítol 2.3 b)].

Les actuacions previstes en aquest pla suposen una inversió de 63,70 milions d'euros, amb un període de retorn mig de dos anys, i està previst que s'executin en dues fases: (i) la primera fase, prèvia al cessament de la producció de clor amb tecnologia de mercuri, abasta el període 2016-2017, preveu inversions de 45,70 milions d'euros i un impacte positiu en l'ebitda de 22,40 milions d'euros, i (ii) la segona fase, posterior al cessament de la producció de clor amb mercuri, abasta el període 2018-2020, preveu inversions de 18 milions d'euros i un impacte positiu en l'ebitda de 5,60 milions d'euros.

Les principals inversions incloses a la primera fase són:

1. A la fàbrica de Vila-seca I (divisió de derivats del clor):
 - L'ampliació de la capacitat de producció d'hipoclorit sòdic i àcid clorhídric, així com la instal·lació de nous equips elèctrics i un concentrador de sosa. L'ampliació de les esmentades plantes ja es troba operativa a la data de l'aprovació del present informe.
 - L'ampliació en 65.000 t/any de la capacitat de l'actual planta de producció de clor amb tecnologia de membrana, de tal manera que la capacitat final d'aquesta planta serà de 120.000 t/any (actualment la capacitat instal·lada és de 55.000 t/any).

Aquesta xifra supera en 35.000 t/any l'augment de capacitat previst inicialment i suposa una inversió addicional de 10 milions d'euros i una millora estimada en 3 milions d'euros anuals. Totes dues xifres estan incloses en l'import total del Pla Act i en la millora de l'ebitda estimada, facilitats anteriorment.

Amb aquesta inversió, el Grup tindrà un major nivell de cobertura de les seves necessitats de clor, reduint per tant la necessitat de recórrer a la importació d'EDC per a la fabricació de PVC. En qualsevol cas, el model industrial és prou flexible com per destinar el clor produït a l'aplicació més rendible a cada moment.

2. A la fàbrica de Vila-seca II (divisió de derivats del clor):
 - La substitució d'un reactor de PVC amb la subseqüent ampliació de la capacitat de producció.
3. A la fàbrica de Sabiñánigo (divisió de derivats del clor):
 - L'ampliació de la capacitat de producció de clor amb tecnologia de membrana en 15.000 t/any per assolir una capacitat de producció de 45.000 t/any amb tecnologia de membrana.
4. A la fàbrica d'Aranjuez (divisió de farmàcia):
 - L'ampliació de la capacitat de producció de les plantes de fermentació i síntesi. La nova planta de fermentació ja està operativa.

Les inversions previstes a la segona fase són:

1. A la fàbrica de Sabiñánigo (divisió de derivats del clor):
 - L'ampliació de la capacitat de la planta de producció d'ATCC per al tractament de l'aigua de piscines.
2. A les fàbriques de Tortosa i Cerdanyola (divisió de química intermèdia):
 - L'augment de la capacitat de producció de les plantes de pentaeritritol i compostos per emmotllar, respectivament.

En el moment de redactar el present informe, ja estan en funcionament les noves plantes d'àcid clorhídric i hipoclorit sòdic a la fàbrica de Vila-seca I i la nova planta de fermentació a la fàbrica d'Aranjuez. Així mateix, el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya ha aprovat la modificació de l'autorització ambiental integrada («AAI») de la fàbrica de Vila-seca I, requisit legal per poder ampliar la capacitat de producció de clor de la planta d'electròlisi amb tecnologia de membrana amb el simultani cessament de l'activitat de l'actual planta d'electròlisi amb tecnologia de mercuri, d'acord amb allò que preveu el Pla Act.

El Grup estima que el 2017 destinarà uns 44 milions d'euros per finançar les inversions que dugui a terme. Per al període 2018-2020, preveu un capex anual d'uns 14 milions d'euros. Tots dos imports comprenen tant les actuacions incloses en el Pla Act com les ordinàries que es vagin a executar.

Per finançar les actuacions del Pla Act, el Grup ha obtingut línies de crèdit del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat [veure el capítol 4.2 a) (i)], per un import de 27,84 milions d'euros a un termini de 10 anys. La resta (56,3%) està previst que es financi, principalment, amb el flux d'efectiu generat per les activitats ordinàries dels negocis.

4. Obligacions contractuals o fora de balanç

El Grup no té assumida cap obligació contractual o fora de balanç que requereixi recursos financers significatius.

1. Principals riscos a què està sotmès el Grup

L'activitat del Grup Ercros porta associada l'existència de diferents tipus de riscos, que es classifiquen en diferents tipologies, seguint els criteris que el Grup considera més adequats per a la seva gestió eficient. En aquest sentit, no tots els negocis presenten els mateixos riscos, encara que en ocasions en comparteixin alguns. En general, el Grup incorre en riscos operatius, financers i corporatius.

El Grup disposa dels òrgans de govern necessaris per supervisar el desenvolupament de l'estratègia general de l'organització i exercir les seves funcions amb l'eficàcia, objectivitat i independència precises. També disposa de procediments per identificar, mesurar, avaluar, controlar i prioritzar els riscos a què s'exposa i de sistemes de gestió que defineixen el control, el seguiment i la disminució o eliminació d'aquests riscos.

Es consideren riscos rellevants aquells que poden comprometre la consecució dels objectius de l'estratègia empresarial, el manteniment de la flexibilitat financera i la solvència del Grup.

Molts dels riscos a què està sotmès el Grup són inherents al desenvolupament de les activitats que du a terme o conseqüència de factors externs, per la qual cosa aquests riscos es poden tractar de mitigar però no és possible eliminar-los completament.

Entre els principals riscos que poden afectar a la marxa del Grup cal esmentar els següents:

a) Riscos operatius

En el desenvolupament de la seva activitat, el Grup s'exposa als següents riscos operatius:

(i) Risc ambiental

Malgrat que tots els centres de producció del Grup Ercros tenen implantats sistemes de gestió ambiental que permeten minimitzar l'impacte que l'activitat industrial pugui causar a l'entorn, en el desenvolupament de la seva activitat aquests centres estan subjectes a riscos susceptibles d'ocasionar danys ambientals, com ara emissions fortuïtes de substàncies nocives o incendis.

El Grup Ercros realitza els corresponents controls oficials de comprovació dels seus sistemes de gestió i desenvolupa la seva activitat de conformitat amb els límits d'emissió que preveu la normativa aplicable, amb les autoritzacions pertinents i amb els acords voluntaris subscrits. Addicionalment, el Grup ha implantat índexs per a la valoració de les emissions globals, a l'aigua, a l'atmosfera i de generació de residus, que permeten comprovar l'evolució de la gestió ambiental.

El Grup Ercros informa periòdicament de la reducció d'emissions assolides en la seva activitat industrial.

(ii) Risc per canvis en la regulació

En els darrers anys els requisits legals s'han fet més exigents i han generat canvis significatius en el sector químic, tant a l'àmbit europeu com a l'estatal i autonòmic. El Grup Ercros realitza esforços importants per adaptar-se a aquest nou marc legal, i desenvolupa les activitats i accions necessàries per al compliment de les exigències incloses a les diferents normatives. En concret, la legislació i normativa referent a la seguretat de les instal·lacions i persones, la salut laboral, la protecció ambiental i al transport, envasat i manipulació de mercaderies perilloses.

Algunes normes, límits o procediments que afecten el Grup es troben en procés d'implantació i poden ser objecte de variació futura. Si això es produeix, el Grup s'anirà adaptant a nous requeriments. De moment, no s'estima que això pugui tenir un impacte significatiu en els resultats.

L'11 de desembre del 2017, acaba el termini legal imposat per la Unió Europea per a la utilització de tecnologia de mercuri a les plantes d'electròlisi per fabricar clor. A partir d'aquesta data, la producció de clor s'ha de fer únicament amb la millor tecnologia disponible («MTD»), que no contempla la tecnologia de mercuri. Actualment, la capacitat de producció de clor mitjançant tecnologia de mercuri és del 100% a la planta d'electròlisi de la fàbrica de Flix i el 71% a la planta d'electròlisi de la fàbrica de Vila-seca I. El 10 de maig del 2016, el Grup va presentar el Pla d'adaptació al canvi tecnològic («Pla Act»), que comprèn el període 2016-2020, l'objectiu del qual és preservar la rendibilitat, mantenint aquells mercats on actualment està present i reorganitzar l'activitat després del tancament de les plantes de producció de clor que fan servir tecnologia de mercuri.

L'1 de gener del 2016 va entrar en vigor la nova classificació europea del formaldehid que ha requerit l'adaptació dels processos productius en què intervé aquest producte.

(iii) Risc per reclamacions

El Grup Ercros té un llarg historial d'activitat industrial i alguns dels seus centres de producció superen els cent anys de vida. El Grup sempre ha complert i assumit la legislació vigent a cada moment, però l'establiment de nous requisits legals en els últims anys i la seva aplicació, en alguns casos amb caràcter retroactiu, fan aflorar el risc que el Grup es vegi afectat per reclamacions de responsabilitat patrimonial per afrontar costos de sanejament o remediació dels sòls i entorns contaminats, o indemnitzacions per malalties professionals.

En concret, Ercros té obertes reclamacions per contaminació mediambiental i ha presentat a l'administració competent projectes de remediació de sòls i regeneració del paisatge. Tots aquests casos estan aprovisionats en la quantia que el Grup considera que existeix una probabilitat raonable que es reconegui judicialment i per tant hi hagi de fer front.

El 30 de novembre del 2016, el Grup va lliurar a l'administració competent els estudis de caracterització de la resta dels sòls de la fàbrica de Flix que estava pendent, en base als quals l'administració determinarà el projecte de sanejament que s'hagi de dur a terme. Els treballs realitzats fins ara han suposat la instal·lació de més de 300 pous de recerca que han permès determinar l'afectació que ha tingut l'activitat industrial històrica sobre el sòl, subsòl i aigües subterrànies de la fàbrica i definir els tractaments específics per al seu sanejament. Actualment, tots els terrenys de la fàbrica són aptes per a ús industrial després que, el 22 de desembre del 2016, es donés per conclòs el projecte de confinament i correcció hidràulica de l'única part que havia estat declarada oficialment com a sòl contaminat.

Des de principis del 2016, el Grup ha rebut diverses demandes d'antics empleats, o els seus hereus, en relació amb l'exposició a l'amiant. Aquestes demandes se sumen a les que té ja plantejades el Grup pel mateix motiu. Aquest tipus de responsabilitats no són atribuïbles a la gestió actual del Grup ni obeeixen a danys provocats a treballadors actualment en actiu sinó que són responsabilitats que se li reclamen com a successor universal de societats extingides des de fa molts anys i que no tenen cap relació amb l'activitat actual. El Grup té provisionades les quantitats que preveu que podrien ser exigibles en els procediments judicials que encara estan pendents de resolució, derivats d'accions per danys i perjudicis per l'exposició a l'amiant i per recàrrecs de prestacions per falta de mesures de seguretat per l'exposició a l'amiant.

(iv) Risc per pèrdua de competitivitat

El Grup Ercros desenvolupa la seva activitat en un entorn globalitzat al qual s'incorporen cada vegada nous competidors que s'han vist beneficiats per l'existència de regulacions més laxes en els seus països d'origen, menors requeriments ambientals davant del mercat europeu, menors costos salarials i energètics, i mesures de suport al desenvolupament. En aquests països el diferencial de costos es converteix en un factor competitiu que és decisiu a l'hora de fixar el preu final dels productes. Aquesta situació es veu agreujada pel fet que els principals productes del Grup siguin *commodities*, sotmesos a una forta competència per la pressió de mercats emergents, com l'Índia o la Xina. La competència que presenten aquests països és un dels principals factors de risc dels negocis de química intermèdia i farmàcia.

El Grup ha de competir a Europa, el seu principal mercat després de l'espanyol, amb competidors que gaudeixen d'un menor preu de l'energia elèctrica, que en la divisió de derivats del clor pot suposar el 50% del cost de producció, i que compten amb una xarxa d'infraestructures logístiques, com ara el transport ferroviari amb ample de via internacional, que facilita i abarateix el transport de mercaderies.

En aquest entorn, el Grup Ercros centra la seva estratègia en millorar la seva productivitat, reduir els seus costos, incrementar l'eficàcia en les seves operacions i diversificar l'activitat cap a productes innovadors amb un major valor afegit.

Per contra, un factor tradicional de pèrdua de competitivitat per al Grup, com ha estat el tipus de canvi de l'euro respecte del dòlar, especialment en el cas dels productes provinents dels EE.UU. i dels països que operen amb aquesta divisa en les seves transaccions comercials, fonamentalment les economies emergents, s'ha tornat en un avantatge competitiu a la llum de la revaloració del dòlar respecte de l'euro.

(v) Risc de concentració i ciclicitat de productes

En termes generals, els mercats en què opera el Grup observen una major activitat entre el segon i tercer trimestre de l'any, exceptuant el mes d'agost. En els últims anys s'ha accentuat la tendència dels clients de reduir les comandes a la part final de l'exercici, associada a les vacances nadalenques i al desig generalitzat de disminuir els estocs dels seus magatzems al tancament de l'exercici.

Els productes que més acusen una tendència estacional són els usats en el tractament d'aigües —hipoclorit sòdic, clorit sòdic i ATCC—, amb la punta de consum a l'estiu, i el PVC, que manté una major atonia en els mesos més freds de l'any per l'aturada de la construcció. La resta de productes presenta una demanda regular al llarg de l'any.

El 64,6% de l'activitat del Grup gira al voltant de la producció de clor i els seus derivats. El clor i la sosa càustica es produeixen en un mateix procés, però mentre que el clor, per motius de seguretat i eficiència, es consumeix pràcticament tot al mateix centre de producció per fabricar derivats clorats, la sosa es comercialitza a escala mundial. El producte més significatiu fabricat a partir del clor és el PVC, l'evolució del qual està lligada a la marxa de la construcció. Aquest fet confereix un element de volatilitat al preu de la sosa (coproducte del clor) que ha de ser tingut en compte en la projecció dels resultats del Grup.

Com hem dit en l'apartat (ii) anterior, el tancament previst de les plantes d'electròlisi que operen amb tecnologia de mercuri, a finals del 2017, suposarà una significativa reducció de la capacitat de producció de clor, sosa càustica i els seus productes derivats. El Grup està treballant per mantenir la seva presència en tots els seus mercats i, per tant, el nivell actual de servei als seus clients, en particular els de sosa càustica, hipoclorit sòdic, àcid clorhídric i PVC.

En qualsevol cas, el Grup Ercros estima que l'impacte que aquest fet pugui tenir sobre l'ebitda es podrà compensar amb les actuacions previstes en el Pla Act, la primera fase del qual ja es troba en un estat avançat d'execució.

(vi) Risc de dependència de matèries primeres

El Grup té una forta dependència d'algunes matèries primeres, els preus de les quals estan sotmesos a variacions cíclics i, en ocasions, poden no estar disponibles en les quantitats requerides o en el temps adequat.

Els tres principals aprovisionaments i subministraments, electricitat, etilè i metanol, suposen el 41,5% de l'import total de les compres consolidades, i superen el 35% dels costos totals dels processos de fabricació del clor, el PVC i el formaldehid, respectivament.

El Grup Ercros intenta repercutir les variacions dels costos als seus productes, encara que no sempre pot aconseguir-ho íntegrament, o quan ho aconsegueix pot ser que es produeixi amb un cert desfasament temporal.

El Grup tracta de mitigar aquest efecte mitjançant la signatura de contractes estables amb els proveïdors de les matèries primeres amb una volatilitat més gran i la gestió eficient dels *stocks*. També tracta de negociar amb els clients acords de subministrament en què els preus estiguin indexats al cost de les matèries primeres.

Pel que fa al cost elèctric, la reforma del marc energètic duta a terme pel Govern el 2014 va suposar un canvi important en el sistema de retribució del servei d'interrompibilitat, per el qual Red Eléctrica Española paga als grans consumidors d'electricitat per poder-los interrompre el subministrament elèctric en determinades condicions. Segons el nou sistema posat en marxa, la retribució de cada punt de consum es fixa mitjançant un mecanisme de subhastes que se celebra un cop l'any, amb vigència per a l'any següent.

D'altra banda, el preu del MWh consumit a les plantes d'electròlisi es determina a partir de les subhastes diàries d'electricitat, que estan molt influenciades per l'estructura de generació elèctrica, de manera que el preu es redueix quan la generació renovable és alta (energia eòlica i hidràulica) i s'incrementa quan passa el contrari. Això afegeix un component d'incertesa i variabilitat als costos energètics que suporta el Grup.

No obstant això, la reducció de la producció total de clor, així com de la sosa càustica coproduïda, comentada en el subapartat (ii) anterior, comportarà a partir del 2018 una disminució del consum d'energia elèctrica de més del 40%, de manera que el Grup reduirà la seva sensibilitat a aquest cost que ha augmentat significativament en els últims anys.

Pel que fa als preus del gas, l'etilè i el metanol, aquests han seguit el 2016 una tendència a la baixa en línia amb les principals matèries primeres, si bé en els darrers mesos de l'any han iniciat un camí alcista que es manté ens els mesos que portem transcorreguts del 2017.

En general, el Grup Ercros pot transmetre als seus clients les oscil·lacions en els preus de l'etilè i el metanol. No passa els mateix en el cas de les energies (electricitat i gas), i en conseqüència una pujada significativa dels preus d'aquest productes com la que estem

experimentant a l'inici del 2017, afecta al marge dels productes finals i la competitivitat i als beneficis obtinguts pel Grup.

(vii) Risc de concentració de clients

Per bé que no hi ha cap client que representi més del 5% de la facturació del Grup Ercros, cal ressaltar la rellevància que el principal consumidor de clor, que consumeix el 30% del clor produït per Ercros. Actualment, el Grup té un contracte amb aquest client per al subministrament de clor que finalitza el 30 de novembre del 2017. La decisió d'aquest client de tancar la planta de MDI porta implícita la no renovació de l'esmentat contracte de subministrament amb el Grup.

La pèrdua d'aquest client coincidirà en el temps amb la fi de la producció de clor amb tecnologia de mercuri. El Grup Ercros, per tant, reduirà la seva capacitat de producció i haurà d'escometre una reestructuració de la seva activitat [veure l'epígraf (ii) anterior].

El Grup no preveu que la sortida del Regne Unit de la Unió Europea tingui un impacte significatiu en el seu compte de resultats.

(viii) Risc fiscal

El Grup tracta de minimitzar el risc fiscal derivat de les seves activitats. Amb aquesta finalitat, s'esforça per complir escrupolosament amb les seves obligacions fiscals, evitant prendre decisions basades en interpretacions agressives o controvertides de les normes fiscals. Tampoc porta a terme una planificació de les seves operacions basant-se en estructures que tracten de minimitzar la càrrega fiscal a través de societats ubicades fora del territori nacional. El Grup Ercros compta amb l'assessorament d'experts fiscals externs per tal d'ajustar-se a la normativa fiscal i no assumir riscos en la interpretació de la normativa.

Tot i això, la inspecció fiscal, de vegades, utilitza criteris interpretatius de les normes aplicables a les activitats desenvolupades pel Grup que generen discrepàncies amb el criteri emprat per aquest.

En aquest sentit, el 30 de maig del 2016, l'oficina tècnica de la Inspecció d'Hisenda va comunicar al Grup l'acta de liquidació definitiva resultant després de la inspecció practicada a Ercros per l'exempció aplicada en el consum d'alcohol etílic anhidre destinat a la fabricació de medicaments durant el 2011 i el 2012, per un import de 5,3 milions d'euros. El Grup ha presentat un recurs davant del Tribunal Econòmic Administratiu Central («TEAC») donada la seva disconformitat amb l'esmentada acta. El Grup espera obtenir una resolució favorable al recurs presentat i per tant no ha proveït cap import per atendre el seu pagament.

El Grup està sent inspeccionat en relació amb l'IVA i les retencions i pagaments a compte, per al període que va de febrer del 2012 a desembre del 2013, i en relació amb l'impost sobre societats, per als exercicis 2011, 2012 i 2013. Així mateix, té oberts a inspecció

els quatre últims exercicis per a la resta d'impostos que li són aplicables. Segons l'opinió dels administradors de la Societat, així com dels seus assessors fiscals, no existeixen contingències fiscals d'importos significatius que poguessin derivar-se de possibles interpretacions diferents de la normativa fiscal aplicable a les operacions realitzades pel Grup.

b) Riscos financers

En el curs habitual de les operacions, el Grup es troba exposat al risc de crèdit, risc de mercat (risc de tipus d'interès i de tipus de canvi) i risc de liquiditat.

Els principals instruments financers d'Ercros, diferents dels derivats, comprenen el *factoring* sindicat, el programa de titulització de comptes a cobrar amb dòlars, préstecs amb entitats financeres públiques, préstecs bancaris, pòlisses de crèdit, arrendaments financers, efectiu i dipòsits a curt termini.

El Grup no té en vigor cap contracte derivat per a la cobertura del risc de tipus d'interès o tipus de canvi.

La política del Grup, mantinguda durant els darrers exercicis, és la de no negociació amb els instruments financers.

(i) Risc de crèdit

Ercros té instaurada una política de gestió del crèdit a clients i l'exposició al risc de cobrament és gestionada en el curs normal de l'activitat. Es realitzen avaluacions de solvència per a tots els clients que requereixen un límit superior a un determinat import.

Així mateix, el Grup exigeix en determinades vendes que el client lliuri una carta de crèdit o un aval bancari.

El Grup té contractada una pòlissa d'assegurança de crèdit associada als clients del programa de titulització de comptes a cobrar amb dòlars.

No hi ha una alta concentració en la cartera de clients del Grup.

Respecte de la resta d'actius financers del Grup, com ara efectiu, equivalents a l'efectiu, crèdits i actius financers disponibles per a la venda, la màxima exposició al risc de crèdit és equivalent a l'import en llibres d'aquests actius al tancament de l'exercici.

(ii) Risc de mercat

Risc de tipus d'interès

El finançament extern es basa en el *factoring* sindicat, el programa de titulització de comptes a cobrar amb dòlars, préstecs amb entitats financeres públiques, pòlisses de crèdit amb entitats

financeres i, en menor mesura, en préstecs subvencionats per organismes públics.

El tipus d'interès és variable per a les pòlisses de crèdit i alguns préstecs i es troba referenciat principalment a l'evolució de l'euríbor més un diferencial. Entre els principals préstecs amb un tipus d'interès fix destaquen: el *factoring* sindicat, el tipus d'interès del qual és l'euríbor +3,5 punts; el programa de titulització de comptes a cobrar amb dòlars, que és el líbor +3,5 punts, i els préstecs del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat, que és el 4,1%.

En l'actual entorn de tipus d'interès baixos, propers a zero, no es preveuen riscos derivats d'alces en els tipus d'interès a causa de la política monetària expansiva posada en marxa pel BCE que fa anticipar un llarg període de baixos tipus d'interès.

Risc de tipus de canvi

Veure el capítol 3.1 f) anterior.

(iii) Risc de liquiditat

Ercros gestiona la liquiditat utilitzant tècniques de planificació financera. Aquestes tècniques tenen en consideració els fluxos d'entrada i sortida de tresoreria de les activitats ordinàries, la inversió i el finançament. L'objectiu d'Ercros és mantenir un equilibri entre la flexibilitat, el termini i les condicions de les fonts de finançament contractades en funció de les necessitats previstes a curt, mitjà i llarg termini.

La millora de l'entorn econòmic a Europa i el baix cost de les matèries primeres i energies han permès a Ercros, per segon any consecutiu, tancar un exercici amb beneficis. Aquests beneficis li han aportat la liquiditat necessària per atendre puntualment les seves obligacions i reduir, al seu torn, l'endeutament financer. La previsió del Grup per 2017 és que aquesta situació es mantingui, de manera que no espera veure's exposat a un risc de liquiditat en les seves operacions.

El finançament d'Ercros, mitjançant el *factoring* sindicat, està subjecte al compliment d'obligacions i ràtios financeres que, al tancament del 2016, van ser adequadament aconseguits. Addicionalment, en el supòsit de necessitat, Ercros considera que podria acudir a altres mecanismes complementaris per a l'obtenció puntual de liquiditat, com ara la venda parcial i selectiva de béns no afectes a l'explotació.

Ercros espera renovar el 2017 la línia de *factoring* sindicat ja que el seu compte de resultats ha experimentat una significativa millora el 2016 i té perfectament definit i en execució el Pla Act. A més, el *factoring* ha funcionat amb total normalitat des que el Grup el va contractar el 2011.

Alternativament, hi ha la possibilitat d'acudir a altres mercats de finançament a costos i terminis similars, com ara el mercat alternatiu de renda fixa («MARF»), o a l'emissió de bons o altres instruments de finançament.

En relació amb la Llei 15/2010, del 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, del 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, s'informa que el 31 de desembre del 2015 el període mitjà de pagament a proveïdors era de 62,31 dies (70,70 dies al tancament del 2015), fet que suposa una reducció de 8,39 dies entre ambdós exercicis.

El 31 de desembre del 2016, els pagaments que superen els 60 dies suposaven el 39% de tots els pagaments efectuats (40,9% al 2015).

Ercros preveu que la generació de caixa derivada de la seva activitat corrent li permeti el 2017 seguir reduint el percentatge de pagaments que excedeixen els 60 dies, en línia amb allò que s'ha aconseguit l'any anterior.

c) Riscos corporatius

(i) Risc de governança

La Societat està exposada a l'activisme d'un grup d'accionistes minoritaris que té com a finalitat exercir influència en la seva gestió, fet que podria afectar la seva governança. L'activitat d'aquest grup s'ha plasmat, principalment, a través de la convocatòria de les dues juntes extraordinàries d'accionistes que s'han celebrat el 2016 [veure els epígrafs (ii) i (iii) del capítol 2 a)].

2. Riscos materialitzats el 2016

Riscos materialitzats en l'exercici	Circumstàncies que els han motivat	Funcionament dels sistemes de control
Risc per canvis en la regulació	Demandes per asbestosi	S'ha procedit a dotar les corresponents provisions
Risc per canvis en la regulació	Declaració del formaldehid com agent cancerigen	S'han adaptat els processos productius i els productes afectats al límit que fixa la nova normativa
Risc fiscal	Acta sobre el consum d'alcohol destinat a la fabricació de medicaments	Ercros ha recorregut l'acta i espera tenir un resolució favorable
Risc de governança	Activisme accionarial	El consell d'administració ha establert vies de comunicació amb la finalitat de canalitzar les demandes dels accionistes i, quan les ha considerat procedents, les ha atès

a) Nova presidenta de la comissió d'auditoria

En el moment de redactar aquest informe, el consell d'administració està en procés de suplir la vacant produïda arran de la defunció del Sr. Dagà Sancho. Mentrestant, la consellera independent, Sra. Vega Fernández, ocupa la presidència de la comissió d'auditoria.

b) Compra d'accions pròpies

Veure el capítol 9.

El Grup estima que el 2017 mantindrà un nivell d'activitat similar al del 2016, donada la fortalesa de la demanda dels seus principals productes i la major capacitat del Grup per satisfer els volums requerits.

Aquesta estimació es basa en la previsió d'unes majors vendes de sosa càustica i productes derivats del clor, per l'escassetat d'oferta en el mercat europeu derivada del tancament de les plantes de producció amb tecnologia de mercuri, i de PVC, fosfomicina estèril i principis actius farmacèutics de fermentació, per la major disponibilitat de productes com a conseqüència de major capacitat productiva. El previsible manteniment o fins i tot valorització del dòlar seguirà afavorint el resultat del Grup.

L'escenari és més incert en el cas del costos, donat l'augment tant de les principals matèries primeres com de l'electricitat i el gas natural que s'està produint des de principis del 2017.

El principal risc que el Grup ha d'afrontar el 2017 és el derivat de la parada i desmantellament de les plantes de producció de clor que operen amb tecnologia de mercuri i la simultània posada en servei de l'ampliació de les instal·lacions amb tecnologia de membrana, atenent en tot moment la demanda dels productes que es fabriquen en aquestes plantes (sosa càustica i derivats del clor). El Grup registrarà el 2017 la provisió necessària per fer front als costos de reestructuració, desmantellament i remediació derivats de la fi de l'ús de la tecnologia de mercuri en la producció de clor.

L'activitat del Grup en matèria d'I+D+i se centra en el desenvolupament de nous productes de més valor afegit i en la recerca de l'excel·lència i sostenibilitat dels processos productius, per tal de minimitzar l'impacte mediambiental i assolir l'òptima eficiència energètica amb les millors tècniques disponibles.

El Grup opera en centres propis d'I+D+i que donen servei a les divisions de farmàcia (a Aranjuez), de derivats del clor (a Monsó i a Sabiñánigo) i de química intermèdia (a Tortosa), que donen servei a les divisions de farmàcia, plàstics, química bàsica i química intermèdia, respectivament, i estableix acords de col·laboració amb universitats i centres tecnològics.

En el desenvolupament de productes de la gamma ErcrosBio®, el Centre de Desenvolupament Tecnològic Industrial («CDTI») ha aprovat un programa de col·laboració, de tres anys de durada, en el qual participa el Grup amb altres dues empreses espanyoles. En col·laboració amb l'Institut Català d'Investigació Química («ICIQ») i amb un ajut del programa Nuclis d'Innovació Tecnològica, el Grup ha continuat amb el desenvolupament de nous catalitzadors per al procés de fabricació de formaldehid. En col·laboració amb el Centre d'Informació i Xarxa de Creació d'Empreses («Circe»), el Grup està estudiant la utilització de l'hidrogen i el CO₂ en l'obtenció de metà. Finalment, el Grup va signar contractes de col·laboració amb centres de recerca de referència per a prosseguir l'optimització del procés de fabricació de poliols.

Durant l'exercici 2016, el Grup es va acollir als programes públics d'ajudes per finançar l'activitat de R+D+i que desenvolupa, tant pel que fa a la bonificació de les quotes de la Seguretat Social com a deduccions fiscals, així com per a actuacions de reindustrialització que atorga el Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat.

Les inversions i despeses realitzades en matèria d'innovació i tecnologia el 2016 van assolir la xifra de 5,10 milions d'euros (4,22 milions d'euros el 2015).

Projectes més rellevants

A continuació presentem els projectes més rellevants duts a terme el 2016 o actualment en curs.

A la divisió de derivats del clor:

- El nou rang de resines de PVC de molt alt pes molecular, que està sent avaluat per potencials clients, així com el desenvolupament de criteris operatius dels reactors de polimerització per optimitzar la tipologia dels porus i la morfologia de la partícula de PVC, per satisfer la demanda de noves aplicacions flexibles amb una alta qualitat superficial.
- La continuació del programa d'obtenció de clor i potassa mitjançant la tecnologia de membranes «zero-gap», a la planta pilot.
- Una nova activació per ànodes de clorat sòdic que permet reduir el consum de metalls preciosos en la fabricació d'aquest producte.

A la divisió de química intermèdia:

- La nova gamma de resines per a aplicacions que requereixen una emissió molt baixa de formaldehid i propietats mecàniques augmentades, per al sector de la fusta, el moble i el d'aïllaments.
- A la família dels compostos per emmotllar, les noves formulacions per tal de millorar certes prestacions, especialment per a aplicacions del sector elèctric i sanitari. Destaca en aquest sentit el desenvolupament d'un nou producte que tindrà la seva aplicació en sanitaris d'alta gamma.
- L'augment de la capacitat de producció de poliols i compostos per emmotllar.

A la divisió de farmàcia:

- La posada en marxa de la nova planta de productes estèrils.
- El nou procés d'extracció de l'àcid fusídric, que ha permès optimitzar el temps de processament i reduir el consum del dissolvent extractor.
- Els treballs per produir nous productes de fermentació.
- Les proves de creixement al laboratori d'un nou antibiòtic que pugui incorporar-se en un futur a la producció industrial.
- Les proves per millorar la productivitat i desenvolupar nous mètodes de fermentació, extracció i purificació.

Ercros no va adquirir ni posseïa accions pròpies en els exercicis 2016 i 2015.

La junta general ordinària d'accionistes, celebrada el 10 de juny del 2016, va aprovar autoritzar al consell d'administració perquè, durant el termini de 18 mesos a comptar de la data de l'acord i dins dels límits i requisits exigits en l'article 146 i concordants de la Llei de Societats de Capital («LSC»), pugui adquirir accions pròpies, derivativament, directament o mitjançant les societats del seu Grup.

A l'empara d'aquesta autorització, el 10 de novembre del 2016, el consell d'administració va acordar dur a terme un programa de recompra d'accions pròpies per un import màxim de 9 milions d'euros, si bé en cap cas el nombre d'accions a adquirir podrà excedir el 5% del capital social (equivalent a 5,7 milions d'accions l'11 de novembre del 2016, data de l'anunci de l'acord). El propòsit del programa és amortitzar les accions pròpies adquirides mitjançant la reducció de capital en l'import nominal de les mateixes, previ acord adoptat a l'efecte per la pròxima junta general ordinària d'accionistes.

Les accions s'estan comprant a preu de mercat de conformitat amb les condicions de preu i volum establertes en el Reglament Delegat (UE) 2016/1052 de la Comissió, del 8 de març del 2016, i en el reglament intern de conducta en matèries relacionades amb el mercat de valors de la Societat. El programa de recompra finalitzarà el 30 de juny del 2017, si bé la Societat es reserva el dret a finalitzar-lo anticipadament en el moment en què hagi adquirit el nombre màxim d'accions autoritzat, s'hagi superat l'import monetari màxim assignat o concorri alguna altra circumstància que així ho aconselli.

El 17 de gener del 2017, la Societat va informar de la designació de l'empresa de serveis d'inversió Solventis A.V., SA com a gestor principal del programa.

En el marc d'aquest programa de recompra d'accions pròpies, a la data de la formulació dels comptes anuals consolidats, el 17 de febrer del 2017, la Societat ha adquirit 1.562.403 accions, equivalent a l'1,369% del capital social, per un import de 3.949.567,72 euros.

La Societat no disposa de plans d'opcions sobre accions per als seus administradors o empleats (*stock options*) ni té establert cap tipus de restricció legal o estatutària per a l'exercici dels drets de vot ni per a l'adquisició o transmissió d'accions. Així mateix, no li consta l'existència de pactes parasocials entre accionistes que restringeixin o condicionin la lliure transmissibilitat de les accions.

1. Informació borsària

a) Evolució del capital social

Entre els exercicis 2015 i 2016, el capital social d'Ercros no va experimentar cap variació. El 31 de desembre del 2016, el capital social era de 34.225.941,30 euros i estava representat per 114.086.471 accions ordinàries, de 0,30 euros de valor nominal.

b) Evolució de l'acció

Ercros va tancar l'exercici 2016 amb una capitalització de 209,92 milions d'euros, tres vegades més gran que la corresponent del 2015, que va ser de 70,28 milions d'euros. El 31 de desembre del 2016, la cotització de l'acció de la Societat va arribar als 1,84 euros, fet que suposa una revaloració del 197% respecte de l'any anterior.

En els quatre primers mesos de l'any, l'acció d'Ercros va mantenir una evolució plana, alineada amb el tancament de l'exercici anterior, tant pel que fa a la contractació com a la cotització. El panorama va canviar radicalment a partir de maig quan, a la llum dels resultats del primer trimestre, va començar una escalada que la

va portar, el 7 de novembre, a assolir la cotització màxima anual de 2,41 euros/acció, un nivell que no s'aconseguia des de feia vuit anys.

El 22 de juliol es va assolir el rècord anual de volum de títols negociats en un sol dia, 4,70 milions. La contractació mitjana de l'any va ser de 509.346 accions diàries.

Per primera vegada des del 2009, el nombre d'accions negociades a l'any va superar el nombre d'accions que conformen el capital social, en aquest cas en una proporció d'1,15 vegades (0,81 vegades el 2015).

c) Evolució dels índexs

El 2016, l'acció d'Ercros va ser el cinquè valor que més es va revalorar del mercat continu de la borsa espanyola. En comparació amb els principals índexs, entre el tancament del 2015 i del 2016, Ercros s'havia valoritzat un 197%, mentre que l'Íbex-35 i l'índex general de la Borsa de Madrid («IGBM») experimentaven una caiguda del 2%; el mateix percentatge que pujava l'índex industrial de materials bàsics i construcció («CNS»).

Principals paràmetres relacionats amb l'acció

	31-12-16	31-12-15	31-12-14	31-12-13	31-12-12
Accions en el mercat (milions)	114,09	114,09¹	112,23²	107,03³	101,50⁴
Capitalització (milions d'euros)	209,92	70,28	44,12	50,27	40,60
Accions negociades (milions)					
A l'any	130,90	92,91	63,72	65,49	34,55
Màxim en un dia	4,70	5,92	1,48	1,66	1,21
Mínim en un dia	0,02	0,02	0,01	0,02	0,01
Mitjana diària	0,51	0,36	0,25	0,26	0,13
Volum negociat (milions d'euros)					
A l'any	187,86	55,99	31,35	32,13	18,62
Mitjana diària	0,73	0,22	0,25	0,13	0,07
Cotització de l'acció (euros)					
Màxima	2,41	0,86	0,58	0,61	0,74
Mínima	0,44	0,39	0,37	0,35	0,36
Mitjana	1,44	0,6	0,49	0,49	0,53
Darrera	1,84	0,62	0,39	0,47	0,40
Índex de freqüència (%)	100	100	100	100	100
Índex de liquiditat (%)	101,15	81,43	56,76	61,89	34,04

¹ Mitjana anual 2015= 113,99 milions d'accions.

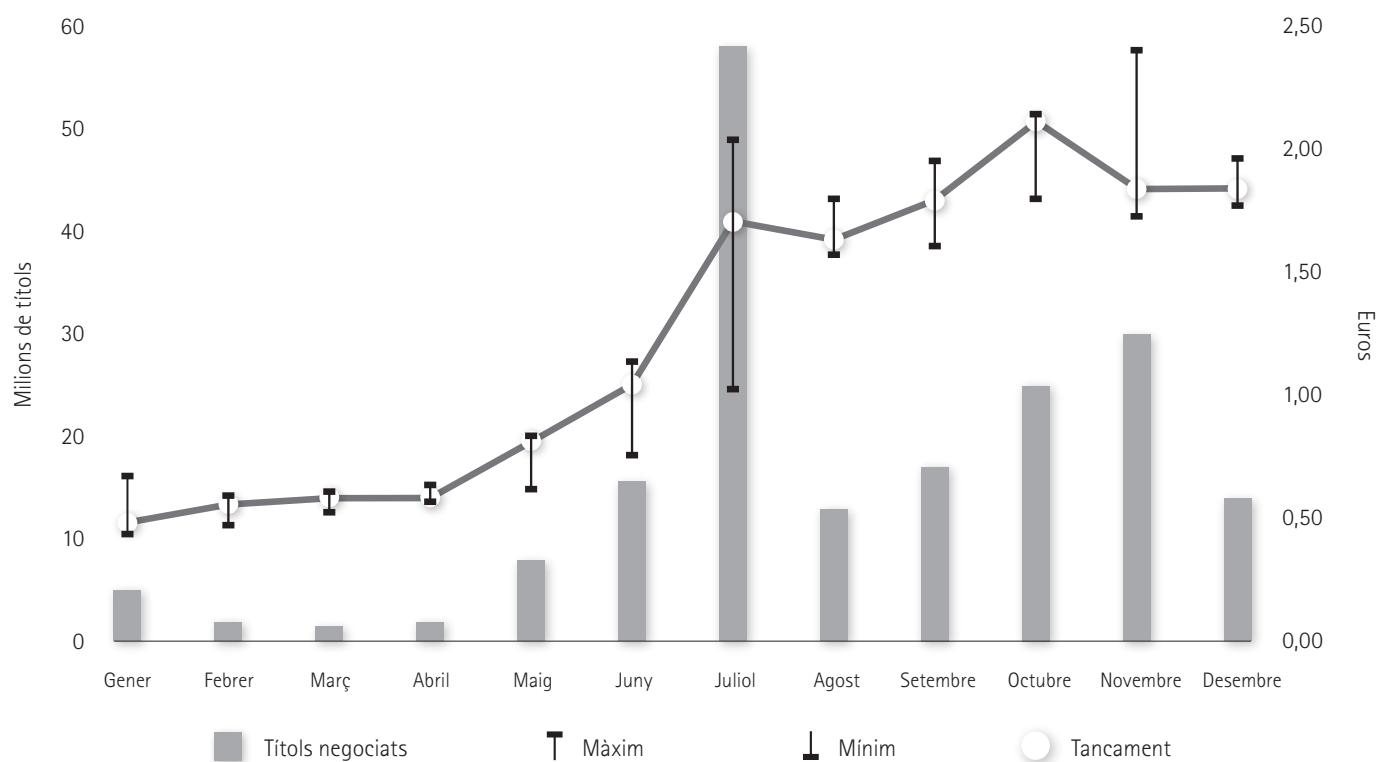
³ Mitjana anual 2013= 103,52 milions d'accions.

² Mitjana anual 2014= 110,17 milions d'accions.

⁴ Mitjana anual 2012= 100,77 milions d'accions.

Evolució de la cotització i del volum negociat

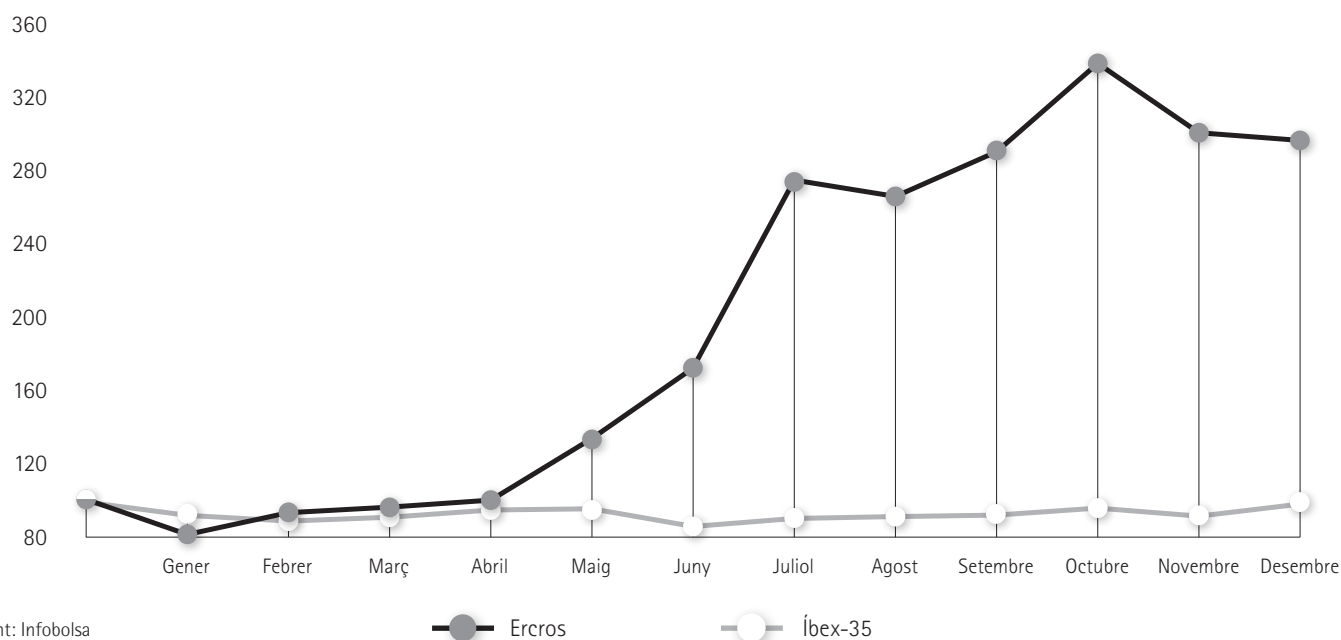
2016

Comparació entre Ercros i l'Íbex-35

2016

BASE 100= 31-12-15

Font: Infobolsa

d) Política de dividends

Ercros no disposa d'una política formal de dividends.

El consell d'administració, en la reunió del 17 de febrer del 2017, va acordar proposar a la junta general d'accionistes el pagament d'un dividend per un import de 4,56 milions d'euros, que representa un desemborsament (*pay out*) del 10,2% del benefici obtingut en l'exercici 2016 i suposa 4 cèntims d'euro per acció d'Ercros que es posseeixi.

e) Qualificació creditícia

No consta a la Societat l'existència de cap *rating* de qualificació creditícia sobre el Grup.

2. Fets significatius de l'exercici**a) Junttes general d'accionistes**

El 2016, la Societat va celebrar tres juntes generals d'accionistes, l'ordinària preceptiva i dues d'extraordinàries. En les tres juntes, Ercros va abonar una prima bruta per assistència o delegació de 0,005 euros/acció als accionistes presents o representats [veure el capítol 2.1 a)].

b) Canvis en el consell d'administració i en les comissions

El 10 de juny del 2016, la junta ordinària d'accionistes va aprovar la reelecció i el nomenament de consellers de la Societat, i va fixar en cinc el nombre de membres del consell d'administració. Després d'aquest acord, el consell d'administració va passar a estar compost per un conseller executiu, el Sr. Antoni Zabalza Martí; dos consellers enquadrats en la tipologia d'«altres consellers externs», el Sr. Laureano Roldán Aguilar i el Sr. Eduardo Sánchez Morrondo, i dos consellers independents: la Sra. Lourdes Vega Fernández i el Sr. Jordi Dagà Sancho, aquest últim mort el 26 de desembre del 2016.

El consell d'administració d'Ercros, reunit després de l'esmentada junta ordinària, va nomenar el Sr. Zabalza Martí com a president i conseller delegat de la Societat i el Sr. Dagà Sancho com a conseller coordinador. Posteriorment, el 9 de novembre del 2016, el consell d'administració va nomenar la Sra. Vega Fernández com a consellera coordinadora suplent. Així mateix, el consell, en la sessió del 10 de juny, va designar els membres de les comissions delegades del consell.

En el moment de formular els comptes anuals, el 17 de febrer del 2017, el consell d'administració està en procés de suplir la vacant produïda per la defunció del Sr. Dagà Sancho. En l'interval, la consellera independent, Sra. Vega Fernández, ocupa la presidència de la comissió d'auditoria.

El 5 de maig del 2016, el consell d'administració va acordar el nomenament del Sr. Daniel Ripley Soria com a secretari no conseller del consell d'administració en substitució del Sr. Santiago Mayans Sintés [veure el capítol 2.1 b)].

c) Programa de recompra d'accions i pagament de dividend

El consell d'administració, en la reunió del 10 de novembre del 2016, va acordar dur a terme un programa de recompra d'accions pròpies amb el propòsit d'amortitzar-les mitjançant una reducció del capital social i proposar a la junta d'accionistes la distribució d'un dividend amb càrrec al resultat de l'exercici 2016 [veure el capítol 9].

d) Accionistes significatius i adquisició d'accions per part del president

El 31 de desembre del 2016, els accionistes, Sr. Casas Galofré, Sr. Rodríguez Martín i Dimensional Fund Advisors, tenien declarada una participació significativa en el capital d'Ercros, que en conjunt suposa el 10,2% del capital social, segons consta en el registre públic de la CNMV.

El president de la Societat, Sr. Zabalza Martí, el 31 de maig del 2016, va adquirir 57.488 accions d'Ercros que, sumades a les que ja posseïa, suposen una participació de 0,088% del capital social.

e) Impacte de la prohibició de l'ús de la tecnologia de mercuri i Pla Act

El 20 de gener del 2016, la Societat va comunicar un fet rellevant en el qual explicava l'impacte de la prohibició de l'ús de tecnologia de mercuri en les plantes de producció de clor i del tancament de la planta de MDI de la fàbrica de Tarragona del principal client de clor, a partir del 2018.

El 10 de maig del mateix any, Ercros presentava el Pla d'adaptació al canvi tecnològic («Pla Act»), que preveu inversions per un import de 63,70 milions d'euros, amb l'objectiu de reorganitzar l'activitat del Grup després del tancament de les plantes afectades i el cessament en el consum de clor del seu client [veure el capítol 2.3 b)].

f) Acord de titulació amb Finacity Corporation

El 9 de maig del 2016, la Societat va comunicar la signatura d'un contracte de titulació amb Finacity Corporation, per un import de 12 milions d'euros (equivalent a 11,38 milions d'euros en el moment de la contractació), per a un període de tres anys (2016-2019), que anticipa a Ercros comptes a cobrar de clients amb dòlars [veure el capítol 4.2 a) (i)].

Aquesta nova línia de finançament ajudarà al Grup a escometre les actuacions previstes en el Pla Act i ve a complementar altres vies de finançament ja disponibles.

3. Informació sobre responsabilitat social

El Grup disposa d'una política de responsabilitat social empresarial («RSE») que va ser modificada el 2016. Aquesta política recull les normes d'actuació en relació amb el desenvolupament sostenible, igualtat entre homes i dones, informació i transparència, i implicació en la realitat social, laboral, ambiental i econòmica del seu entorn, entre d'altres aspectes.

Al llarg del passat exercici es va actualitzar el reglament intern de conducta en matèries relacionades amb el mercat de valors («RIC») per ajustar-lo al que preveu el Reglament 596/2014 del Parlament Europeu i del Consell, del 16 d'abril, sobre l'abús de mercat i en el text refós de la Llei del Mercat de Valors, aprovat mitjançant el Reial Decret Legislatiu 4/2015, del 23 d'octubre, i la seva normativa de desenvolupament.

Així mateix, la junta general ordinària d'accionistes va aprovar la modificació dels estatuts socials i del reglament de la junta a fi adaptar o actualitzar el seu contingut a les novetats legals i a la pràctica establerta, i el consell d'administració va aprovar les polítiques de comunicació i contacte amb accionistes, inversors institucionals i inversors de vot; de selecció de consellers i de prima d'assistència a les juntes generals. Tots aquests documents es poden consultar a la pàgina web corporativa (www.ercros.es).

Actualment, el Grup es troba treballant en l'adaptació del codi de conducta ètica i el procediment del canal ètic, que estableix el mecanisme pel qual es poden presentar denúncies sobre presumptes incompliments de les normes incloses al codi de conducta ètica i a les modificacions introduïdes en el RIC. El 2016 no s'ha presentat cap denúncia al canal ètic.

Ercros ha subscrit compromisos de caràcter voluntari amb objectius més ambiciosos que els que preveu la normativa vigent, com ara:

- El programa Responsible Care, del sector químic. El 2016, el grau de compliment dels sis codis de pràctiques de gestió per part del Grup va ser del 99,4% (99,2% el 2015).
- El programa Global Compact, promogut per l'ONU. L'informe corresponent al 2015, presentat el 2016, ha estat classificat en el nivell «advanced».
- Els sistemes de gestió de la sostenibilitat (normes ISO 14001, ISO 14064, ISO 50001, ISO 9001 i OHSAS).
- El Codi de bon govern de les empreses cotitzades («CBG»), aprovat per la CNMV. De les 64 recomanacions que conté aquest codi, 12 no li són aplicables i de les 52 recomanacions restants, en compleix 50. De les altres dues, una la compleix parcialment i de l'altra n'explica l'incompliment. De tal manera que, el 2016, el grau de compliment de les recomanacions del CBG que li són aplicables va ser del 96,2% enfront del 92,3% del 2015.
- El XVIII conveni general de la indústria química per als exercicis 2015-2016.
- La Guia d'aplicació de la RSE en el sector químic i ciències de la vida, que li serveix de base per a l'elaboració de l'informe de responsabilitat social empresarial [veure l'apartat 5 següent].
- El qüestionari del CDP. Aquesta és una organització independent d'àmbit mundial que avalua els esforços que fan les empreses per buscar solucions i mitigar els efectes sobre l'escalfament global per mitjà de la divulgació i la transparència. El 2016, l'informe remès pel Grup va obtenir una qualificació C en l'apartat de valoració de la transparència informativa i comportament enfront del canvi climàtic, entre d'altres matèries.
- El ràting CSR d'Ecovadis, que té per objectiu millorar les pràctiques ambientals i socials de les empreses mitjançant l'aprofitament de la influència de les cadenes de subministrament globals. El 2016, el Grup Ercros va millorar en 11 punts la seva classificació «advanced», en obtenir 75 punts sobre 100 (64 punts el 2015).

Durant el passat exercici, el Grup va dur a terme altres accions de responsabilitat social, com ara: 1.099 reunions del Pla de millora del diàleg («PMD») en què van participar 4.697 persones; dues campanyes de voluntariat del personal propi i extern, que van recollir aliments que van ser distribuïts entre entitats socials i taps de plàstic per col·laborar en projectes solidaris a través de la Fundació Seur, respectivament, i 20 jornades de portes obertes i visites a les fàbriques, en les que van participar 626 persones.

4. Informe de govern corporatiu

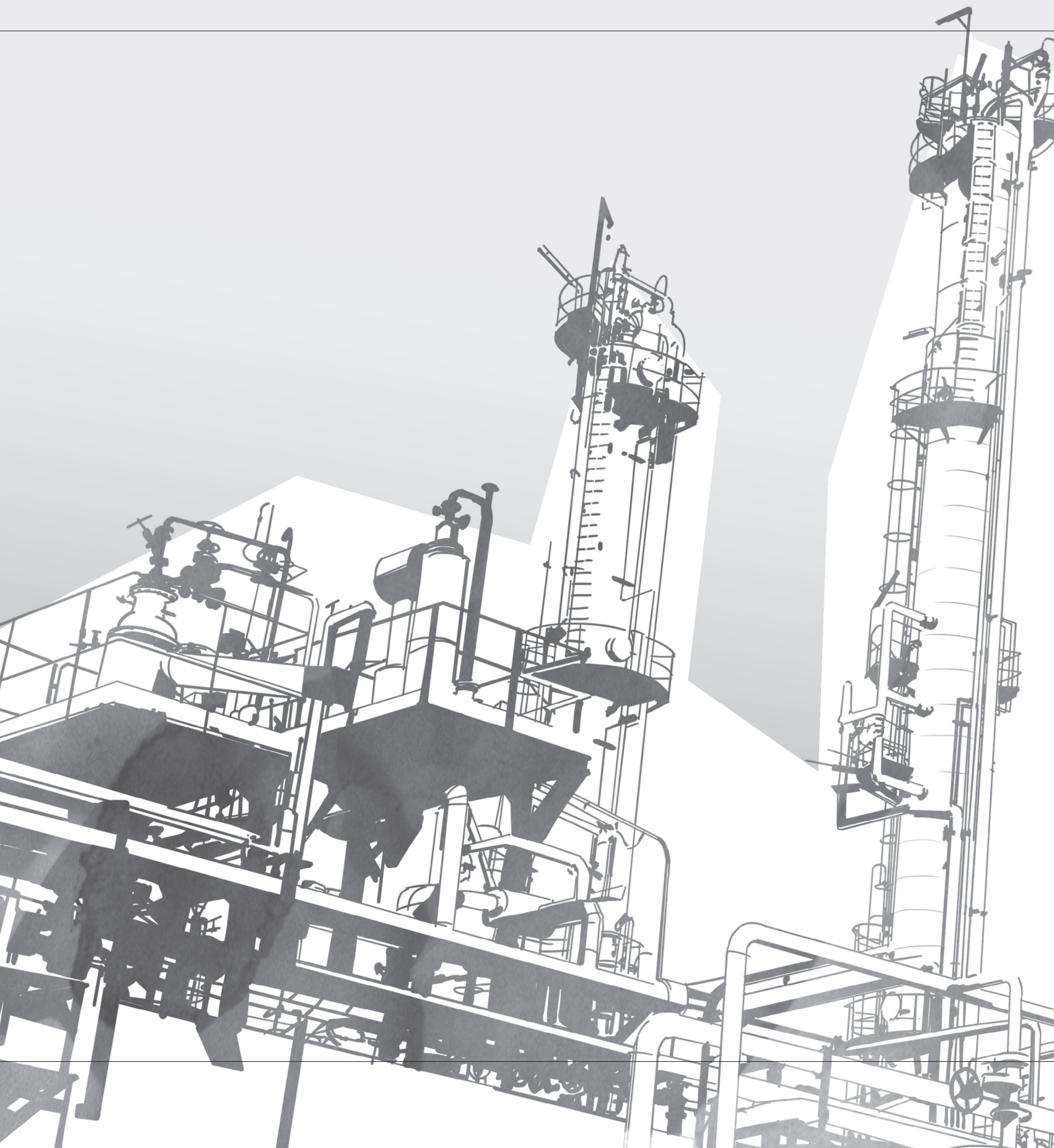
L'informe de govern corporatiu del Grup Ercros, corresponent a l'exercici 2016, que forma part de l'informe de gestió consolidat, es presenta en un document a part i també està disponible a la pàgina web d'Ercros (www.ercros.es) i de la CNMV (www.cnmv.es).

5. Informe de responsabilitat social empresarial

El Grup edita un informe de responsabilitat social empresarial («RSE») que s'elabora seguint la Guia d'aplicació de la RSE en el sector químic i ciències de la vida, promoguda per la Federació Empresarial de la Indústria Química Espanyola («Feique») en col·laboració amb Forética, que al seu torn recull els indicadors requerits per a la certificació d'un sistema de gestió ètica i socialment responsable segons la norma SGE 21: 2008.

L'informe de RSE és auditat per l'empresa Bureau Veritas i en totes les seves edicions ha obtingut una qualificació d'«excel·lent». L'informe corresponent al 2015, que es va presentar el 2016, va ser el quart que s'edita seguint l'esmentada Guia i el primer que es publica amb una periodicitat anual.

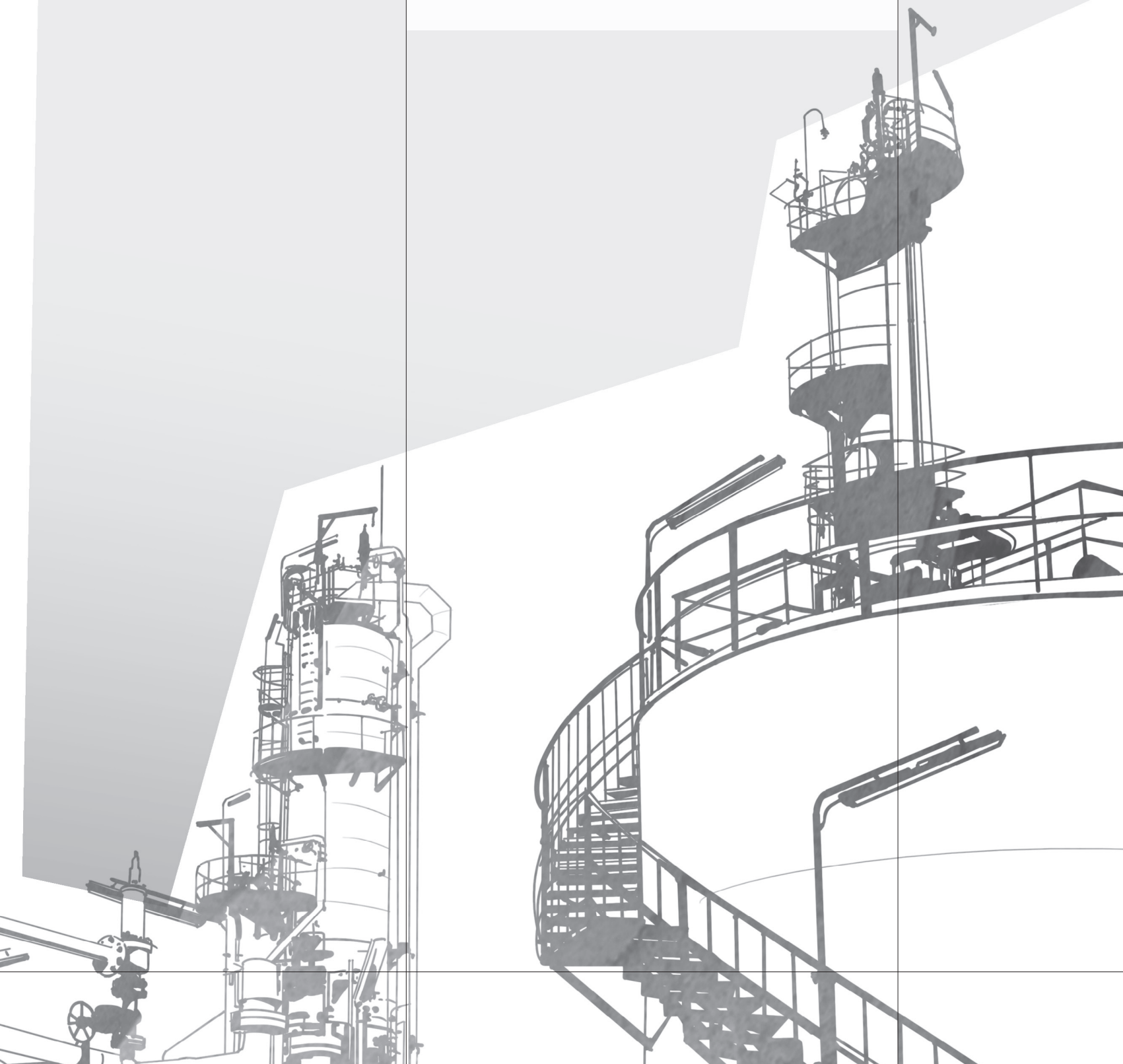
L'informe està disponible a la pàgina web corporativa (www.ercros.es).

11

COMPTES ANUALS DEL GRUP ERCROS

1	Estat consolidat de situació financera	44
2	Estat consolidat del resultat integral	46
3	Estat de canvis en el patrimoni total consolidat	47
4	Estat consolidat de fluxos d'efectiu	48

MILIONS D'EUROS

Actius	31-12-16	31-12-15
Actius no corrents	305,62	284,72
Propietats, planta i equipament	249,23	235,29
Propietats d'inversió	30,92	30,92
Actius intangibles	5,86	6,54
Inversions comptabilitzades utilitzant el mètode de la participació	6,65	6,34
Actius financers no corrents	5,97	3,13
Actius per impostos diferits	6,99	2,50
Actius corrents	254,56	226,96
Inventaris	72,01	57,85
Deutors comercials i altres comptes per cobrar	102,13	113,50
Uns altres actius corrents	31,11	33,44
Actiu per impost corrent	1,05	0,55
Efectiu i equivalents a l'efectiu	48,26	21,62
Actius totals	560,18	511,68

MILIONS D'EUROS

Patrimoni total i passius	31-12-16	31-12-15
Patrimoni total	219,83	175,88
Patrimoni atribuïble als propietaris de la controladora	219,83	175,88
Passius totals	340,35	335,80
Passius no corrents	124,30	104,50
Préstecs no corrents	58,81	42,77
Passius per impostos diferits	25,99	26,86
Provisions no corrents	35,08	30,79
Uns altres passius no corrents	4,42	4,08
Passius corrents	216,05	231,30
Préstecs corrents	76,36	87,10
Part corrent de préstecs no corrents	12,98	11,27
Creditors comercials i altres comptes pagar	106,85	115,56
Provisions corrents	5,53	4,47
Uns altres passius corrents	14,33	12,90
Patrimoni i passius totals	560,18	511,68

MILIONS D'EUROS

	Exercici 2016	Exercici 2015
Ingressos	619,59	627,21
Ingressos d'activitats ordinàries	602,54	618,27
Uns altres ingressos	4,38	6,37
Variació en els inventaris de productes acabats i en procés	12,67	2,57
Despeses	-561,34	-594,59
Consum de matèries primeres i materials secundaris	-270,22	-279,41
Subministraments	-101,85	-124,22
Despeses de personal	-81,82	-79,86
Unes altres despeses	-107,45	-111,10
Resultat brut d'explotació	58,25	32,62
Despesa per depreciació i amortització	-19,37	-19,87
Benefici per la reversió de pèrdues per deteriorament d'actius (net)	11,99	—
Guany d'explotació	50,87	12,75
Ingressos financers	0,09	0,18
Costos financers	-6,08	-8,06
Diferències de canvi (netes)	-0,12	1,65
Participació en els guanys d'associades	0,55	0,23
Guany abans d'impostos	45,31	6,75
Despesa/ingrés per impostos als guanys	-0,15	0,49
Guany de l'exercici	45,16	7,24
Un altre resultat integral (net d'impostos)	—	0,20
Resultat integral total de l'exercici	45,16	7,44
Resultat integral total atribuïble a:		
Propietaris de la controladora	45,16	7,24
Un altre resultat integral (net d'impostos) atribuïble a:		
Propietaris de la controladora	—	0,20
Guany per acció bàsica i diluïda (amb euros)	0,3958	0,0635

MILIONS D'EUROS

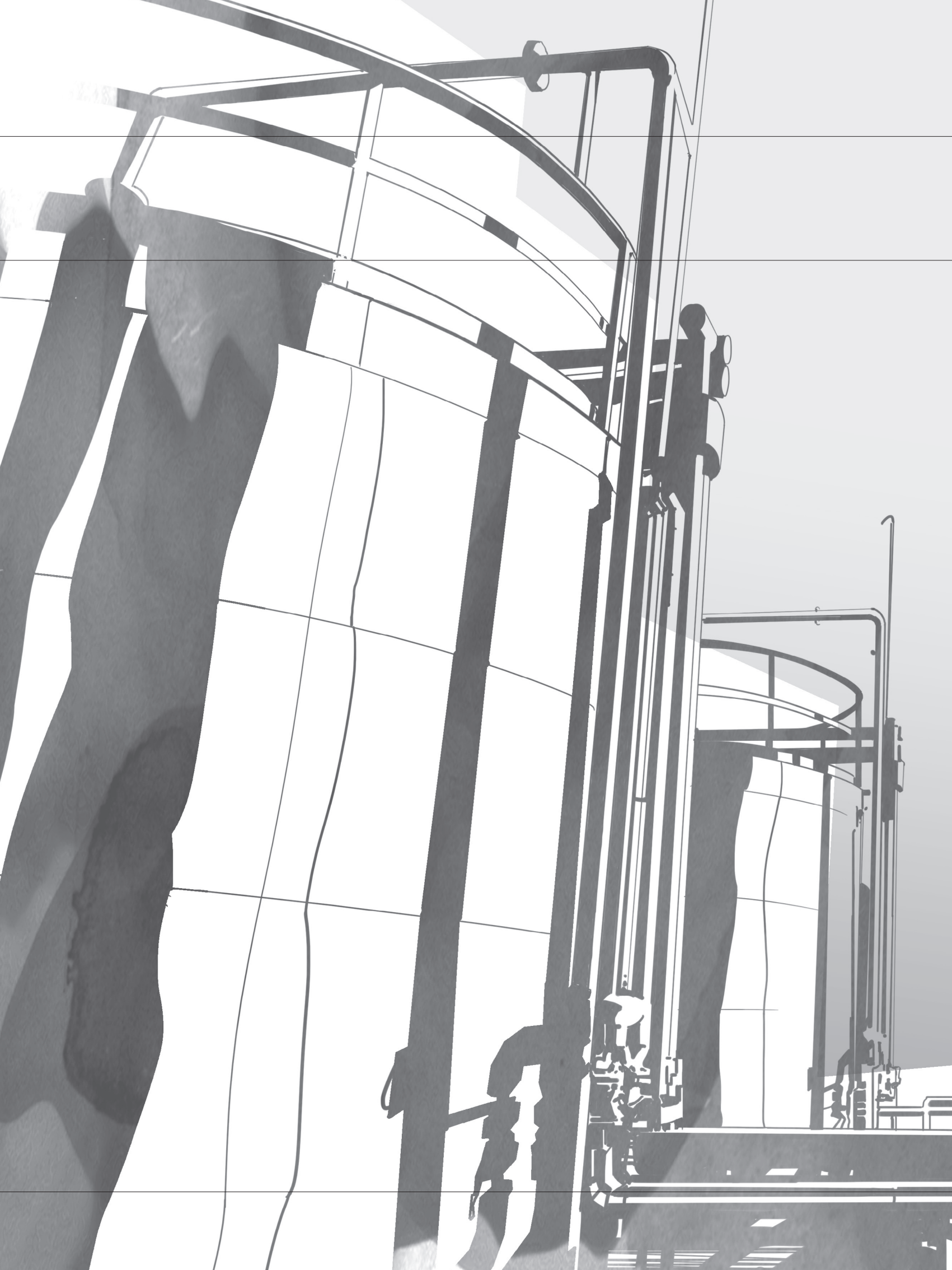
	Capital	Unes altres reserves	Guanys acumulats	Patrimoni total
Saldo el 31-12-14	33,68	140,80	-6,29	168,19
Transferència de guanys acumulats del 2014	—	-6,29	6,29	—
Resultat integral del 2015	—	0,20	7,24	7,44
Operacions amb socis i propietaris:				
Ampliació de capital	0,54	0,21	—	0,75
Prima d'assistència a les juntes	—	-0,43	—	-0,43
Altres	—	-0,07	—	-0,07
Saldo el 31-12-15	34,22	134,42	7,24	175,88
Transferència de guanys acumulats del 2015	—	7,24	-7,24	—
Resultat integral del 2016	—	—	45,16	45,16
Operacions amb socis i propietaris:				
Prima d'assistència a les juntes	—	-1,21	—	-1,21
Saldo el 31-12-16	34,22	140,45	45,16	219,83

MILIONS D'EUROS

	Exercici 2016	Exercici 2015
A. Fluxos d'efectiu de les activitats d'operació (1+2+3+4)	38,95	14,00
1. Guany del període abans d'impostos	45,31	6,75
2. Ajustos al resultat	18,19	30,87
Despesa per depreciació i amortització	19,37	19,87
Correccions valoratives per deteriorament	-14,23	2,90
Variació de provisions	7,57	4,50
Imputació de subvencions	-2,08	-1,90
Resultats per baixes i vendes d'actius tangibles i intangibles	-0,08	-0,75
Ingressos financers	-0,09	-0,18
Costos financers	6,08	8,06
Diferències de canvi	0,12	-1,65
Participació en els guanys d'associades	-0,55	—
Uns altres ingressos i despeses	2,08	0,02
3. Canvis en el capital corrent	-13,24	-15,45
Inventaris	-11,75	-3,33
Comptes comercials per cobrar	11,20	0,81
Uns altres actius corrents	3,56	0,35
Comptes comercials per pagar i altres	-10,97	-10,94
Uns altres passius corrents	—	—
Uns altres actius i passius no corrents	-5,28	-2,34
4. Uns altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	-11,31	-8,17
Pagaments per interessos	-5,30	-6,83
Cobraments per interessos	0,32	0,19
Cobraments per dividends	0,24	0,24
Pagaments per impostos als guanys	-6,57	-1,77
B. Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió (6+5)	-18,11	-5,20
5. Pagaments per inversions	-18,71	-9,15
Actius intangibles	-0,30	-1,78
Propietats, planta i equipament	-18,41	-7,37
6. Cobraments per desinversions	0,60	3,95
Actius intangibles	—	—
Propietats, planta i equipament	0,60	—
Desinversió en operacions discontinuades	—	3,95

MILIONS D'EUROS

	Exercici 2016	Exercici 2015
C. Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament (7+8+9)	5,80	-7,07
7. Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	—	0,86
Emissió d'instruments de patrimoni	—	0,86
8. Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	7,01	-7,50
Emissió:		
Préstecs a llarg i curt termini (+)	37,58	15,92
Devolució i amortització:		
Préstecs a llarg i curt termini (-)	-30,57	-23,42
9. Pagaments per dividends i remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-1,21	-0,43
Prima d'assistència a les juntes d'accionistes	-1,21	-0,43
D. Augment/disminució neta d'efectiu i equivalents	26,64	1,73
Efectiu i equivalents a l'inici de l'exercici	21,62	19,89
Efectiu i equivalents al final de l'exercici	48,26	21,62

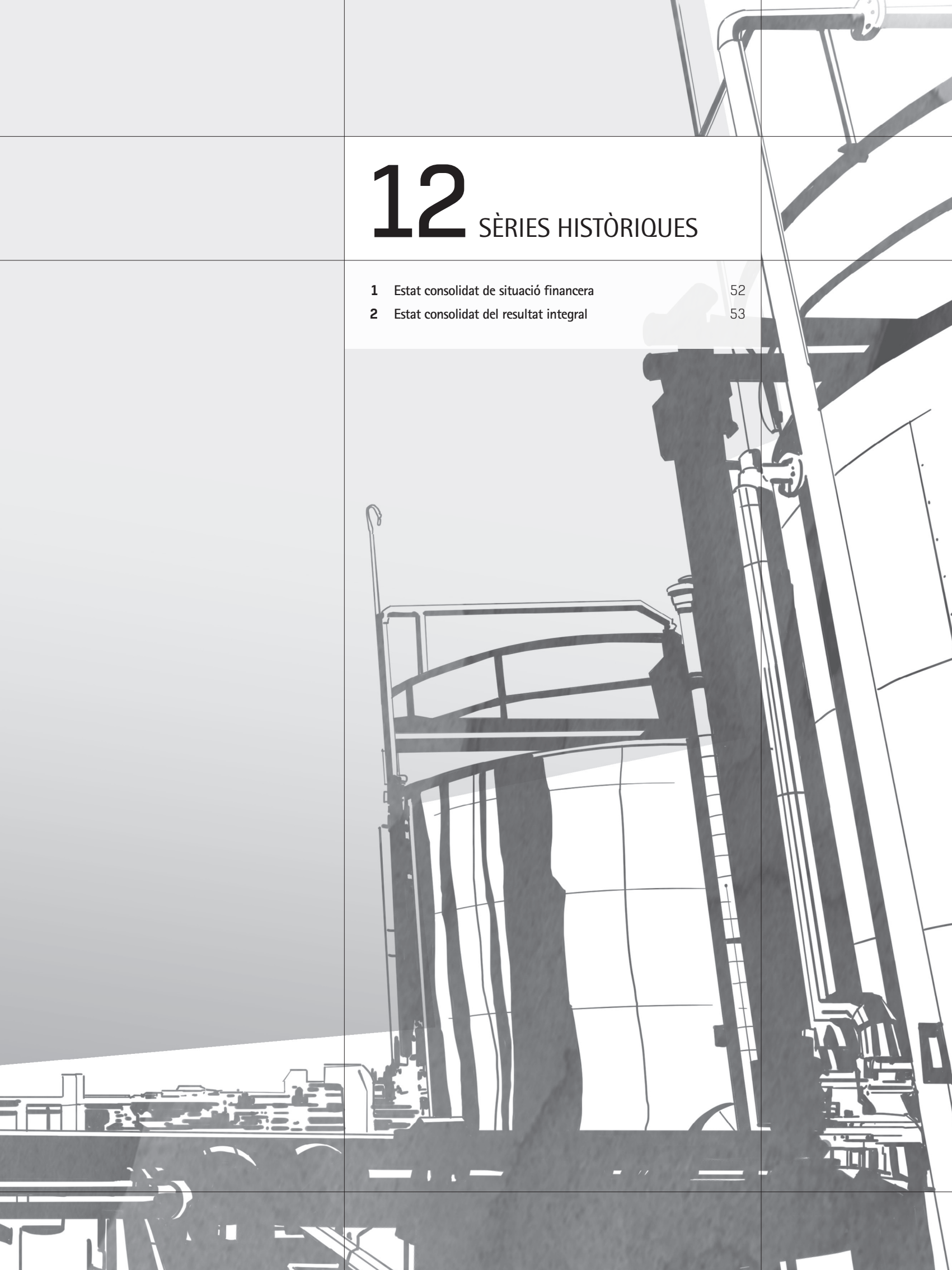
12

SÈRIES HISTÒRIQUES

- 1 Estat consolidat de situació financera
- 2 Estat consolidat del resultat integral

52

53

MILIONS D'EUROS

Actius	31-12-16	31-12-15	31-12-14	31-12-13	31-12-12
Actius no corrents	305,62	284,72	292,57	309,43	331,21
Propietats, planta i equipaments	249,23	235,29	245,69	264,37	277,14
Uns altres actius no corrents	56,39	49,43	46,88	45,06	54,07
Actius corrents	254,56	226,96	228,15	254,86	273,97
Inventaris	72,01	57,85	55,53	60,51	75,88
Comptes comercials per cobrar	102,13	113,50	116,20	145,37	151,02
Uns altres actius corrents i efectiu	80,42	55,61	54,62	46,65	45,10
Actius no corrents mantinguts per a la venda	—	—	1,80	2,33	1,97
Actius totals	560,18	511,68	520,72	564,29	605,18
Patrimoni total i passius					
Patrimoni total	219,83	175,88	168,19	172,21	173,87
Passius no corrents	124,30	104,50	100,28	123,91	128,81
Préstecs a llarg termini	58,81	42,77	42,33	56,22	56,50
Provisions a llarg termini	35,08	30,79	25,92	27,57	30,45
Passius per impostos diferits i altres passius no corrents	30,41	30,94	32,03	40,12	41,86
Passius corrents	216,05	231,30	252,25	268,17	302,50
Préstecs a curt termini	89,34	98,37	106,35	113,56	100,66
Comptes comercials per pagar i altres comptes per pagar	106,85	115,56	130,07	137,29	169,86
Provisions i altres passius corrents	19,86	17,37	15,83	15,16	31,98
Passius directament associats a actius mantinguts per a la venda	—	—	—	2,16	—
Patrimoni i passius totals	560,18	511,68	520,72	564,29	605,18

MILIONS D'EUROS

Conceptes	Exercici 2016	Exercici 2015	Exercici 2014	Exercici 2013	Exercici 2012
Ingressos	619,59	627,21	606,80	624,21	699,08
Xifra de negoci	602,54	618,27	603,67	624,97	677,53
Uns altres ingressos d'explotació i variació en els inventaris	17,05	8,94	3,13	-0,76	21,55
Despeses	-561,34	-594,59	-592,36	-595,76	-683,77
Aprovisionaments	-270,22	-279,41	-287,80	-294,01	-340,28
Subministraments	-101,85	-124,22	-117,00	-119,85	-136,05
Personal	-81,82	-79,86	-78,81	-80,14	-86,10
Unes altres despeses d'explotació	-107,45	-111,10	-108,75	-101,76	-121,34
Ebitda	58,25	32,62	14,44	28,45	15,31
Amortitzacions	-19,37	-19,87	-18,89	-19,31	-18,19
Pèrdues per deteriorament d'actius	11,99	—	-0,56	—	—
Ebit	50,87	12,75	-5,01	9,14	-2,88
Resultat financer	-5,56	-6,00	-7,50	-10,14	-11,06
Resultat ordinari	45,31	6,75	-12,51	-1,00	-13,94
Resultat de les activitats interrompudes	—	—	0,81	-3,43	—
Impostos als guanys i participacions no controladores	-0,15	0,49	5,41	0,68	1,81
Resultat de l'exercici	45,16	7,24	-6,29	-3,75	-12,13

Corporació

Seu social

Avinguda Diagonal, 593-595
08014 Barcelona
E-mail: ercros@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 393 009
Fax: (+34) 934 308 073

Oficina de l'accionista

Avinguda Diagonal, 595
08014 Barcelona
E-mail: accionistas@ercros.es
Tel.: (+34) 934 393 009
Fax: (+34) 934 308 073

Divisió de derivats del clor

Seu

Avinguda Diagonal, 593-595
08014 Barcelona
E-mail: derivadosdelcloro@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 393 009
Fax: (+34) 934 308 073

Química bàsica

E-mail: quimicabasica@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 446 651
Fax: (+34) 932 321 460

Centre d'atenció al client («CAC»)

E-mail: cac@ercros.es

Zona Est:

Tel.: (+34) 902 518 100 i 934 446 682
Fax: (+34) 934 874 058

Zona Oest:

Tel.: (+34) 902 518 400
Fax: (+34) 934 874 058

Exportació:

Tel.: (+34) 934 445 337 i 934 446 675
Fax: (+34) 934 873 445

Delegació comercial a França

E-mail: ercrosfrance@ercros.fr
Tel.: +33 140 267 480

Plàstics

E-mail: plasticos@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 933 230 554
Fax: (+34) 933 237 921

Centre d'atenció al client («CAC»)

E-mail: cac@ercros.es
Tel.: (+34) 934 446 687
Fax: (+34) 934 517 802

Tractament d'aigües

E-mail: tratamientoaguas@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 532 179
Fax: (+34) 934 537 350

Centre d'atenció al client («CAC»)

E-mail: cac@ercros.es
Tel.: (+34) 934 532 179
Fax: (+34) 934 537 350

Centres de producció

Fàbrica de Cardona

C/ Els Escorials, s/n
08261 Cardona (Barcelona)
E-mail: cardona@ercros.es
Tel.: (+34) 938 691 125
Fax: (+34) 938 691 297

Fàbrica de Flix

C/ Afores, s/n
43750 Flix (Tarragona)
E-mail: flix@ercros.es
Tel.: (+34) 977 410 125
Fax: (+34) 977 410 537

Fàbrica de Monsó

Carretera Nacional 240, Km 147
22400 Monsó (Osca)
E-mail: monzon@ercros.es
Tel.: (+34) 974 400 850
Fax: (+34) 974 401 708

Fàbrica de Sabiñánigo

C/ Serrablo, 102
22600 Sabiñánigo (Osca)
E-mail: sabinanigo@ercros.es
Tel.: (+34) 974 498 000
Fax: (+34) 974 498 006

Divisió de química intermèdia

Complex industrial de Tarragona

Fàbrica de Tarragona

Polígon industrial La Canonja
Carretera de València, s/n
43110 La Canonja (Tarragona)
E-mail: complejotarragona@ercros.es
Tel.: (+34) 977 548 011
Fax: (+34) 977 547 300

Fàbrica de Vila-seca I

Autovia Tarragona-Salou C-31 B, Km 6
43480 Vila-seca (Tarragona)
E-mail: complejotarragona@ercros.es
Tel.: (+34) 977 370 354
Fax: (+34) 977 370 407

Fàbrica de Vila-seca II

Carretera de la Pineda, Km 1
43480 Vila-seca (Tarragona)
E-mail: complejotarragona@ercros.es
Tel.: (+34) 977 390 611
Fax: (+34) 977 390 162

Seu

Avinguda Diagonal, 593-595
08014 Barcelona
E-mail: quimicaintermedia@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 393 009
Fax: (+34) 932 321 460

Centre d'atenció al client («CAC»)

E-mail: cac@ercros.es
Tel.: (+34) 933 069 320/19/25
i 934 445 336
Fax: (+34) 932 472 052

Delegació comercial a Xina

E-mail: ercros@netvigador.com
Tel.: +85 231 494 521

Departament d'innovació i tecnologia

Polígon industrial Baix Ebre, carrer A
43897 Tortosa (Tarragona)
E-mail: quimicaintermediat@ercros.es
Tel.: (+34) 977 597 207
Fax: (+34) 977 597 095

Divisió de farmàcia

Seu i fàbrica d'Aranjuez

Passeig del Deleite, s/n
28300 Aranjuez (Madrid)
E-mail: aranjuez@ercros.es
Tel.: (+34) 918 090 340
Fax: (+34) 918 911 092

Departament comercial

E-mail: farmaciacomercial@ercros.es
Tel.: (+34) 918 090 344
Fax: (+34) 918 923 560

Centres de producció

Fàbrica d'Almussafes

Polígon industrial Nord
C/ Venta Ferrer, 1
46440 Almussafes (València)
E-mail: almussafes@ercros.es
Tel.: (+34) 961 782 250
Fax: (+34) 961 784 055

Fàbrica de Cerdanyola

C/ Santa Anna, 105
08290 Cerdanyola del Vallès (Barcelona)
E-mail: cerdanyola@ercros.es
Tel.: (+34) 935 803 353
Fax: (+34) 935 805 409

Fàbrica de Tortosa

Polígon industrial Baix Ebre, carrer A
43897 Tortosa (Tarragona)
E-mail: tortosa@ercros.es
Tel.: (+34) 977 454 022
Fax: (+34) 977 597 101

Aquest informe anual, amb un tiratge de 40 exemplars,
es va editar a Barcelona l'abril del 2017.

Coordinació: Secretaria General d'Ercros

© Ercros, S.A. abril del 2017

Disseny: maestra vida s.l.

Per a més informació:

Secretaria general d'Ercros

Avda. Diagonal, 593-595

08014 Barcelona

Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 393 009

Fax: (+34) 934 308 073

E-mail: accionistas@ercros.es

www.ercros.es

ACCEDEIXI AL CODI QR
SI DESITJA DESCARREGAR
AQUEST INFORME
ELECTRÒNICAMENT

